

KUŁAK ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVIII

Piątek 15 października 1937 r.

Nr. 284

Przeznaczone miesięcz-
nie z odnośnikiem do
de- i przesyłka po-
cztowa **2.50**Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec,
Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61078

P.K.O. 302.712

Opłata pocztowa
uiszczona gotówką

AGENTÓW RADIOWYCH

zdolnych, uczciwych na stałą pensję
POSZUKUJE

f-ma „SILECTRIC“
Będzin, Małachowskiego 13
WYSOKA PROWIZJA 4449

7 stopni mrozu W SARNACH

WARSZAWA, 14.10. (Tel. wł.) Dzisiejszy ranek był w całej niemal Polsce pogodny, słoneczny i b. już zimny. W nocy zanotowano w wielu miejscowościach spore przymrozki.

Na Wileńszczyźnie 5 st. mrozu, w Brześciu nad Bugiem 6, w górach 5 st., a w Sarnach termometr wskazywał 7 stopni poniżej zera.

ELEKTRIT RADIO

ODBIORNIKI NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI!

Ucieczka czerwonego rządu z Walencji

Ewakuacja fabryk broni i amunicji

PARYŻ, 14.10. Jak donoszą z Hiszpanii, przeniesienie stolicy z Walencji do Barcelony uchodzi za pewne.

Rząd czerwony oświadcza, że wojska gen. Franco przy pomocy floty włoskiej mogłyby dokonać desantu na wybrzeżu między Walencją i Barceloną i rozpocząć ofensywę dla przecięcia połączeń między obu miastami.

Przeniesienie się rządu czerwonego z Walencji do Barcelony jest

decyzją rozpaczliwą, ponieważ Barcelona grozi zawsze rewolucją ze strony separatystycznych elementów katalońskich.

Jeszcze obecnie związki młodzieżowe Katalonii ogłosiły odezwę, w której wyrażają gotowość bronić wolności Katalonii z bronią przeciwko wszystkim tym, którzy chcieliby poddać Barcelonę pod władzę rządu walencyjskiego. Podobnie prezydent Companys ustąpił ze stanowiska przewodniczącego Generalid w Katalonii, co jest zapowiedzią nowego powrotu do anarchii.

Barcelona może stać się grobem rządu walencyjskiego.

PARYŻ, 14.10. Z Hiszpanii donoszą, że mianem rządu czerwonego przeniesienia stolicy do Barcelony wynika z otrzymania wiadomości o bliskiej ofensywie gen. Franco, która ma rozpocząć się już w ciągu bieżącego tygodnia i atakiem skierowanym między Terruel a Saragossą odciąć Walencję od Barcelony.

Czerwoni pośpiesznie ewakuują z Walencji fabryki broni i amunicji.

Według powyższych danych, upadek Walencji uchodzi za pewny, ponieważ nie będzie się mogła ona oprzeć dwustronnemu atakowi od strony lądu i morza.

BITWA POWIETRZNA W SARAGOSSIE

SARAGOSSA, 14.10. W dniu uroczystego święta Matki Boskiej del Pilar, rozegrały się największe powietrzne bitwy w pobliżu i nad Saragossą. Samoloty rządowe wystartowały rano w kierunku Saragossy. Doszło do starcia między nimi a kilkoma eskadrami powstańczych samolotów myśliwskich.

Bitwa powietrzna trwała około godziny. 15 samolotów rządowych zostało strąconych i spadło w obrębie linii powstańczych, a 6 innych, trafionych pociskami, z trudem tylko zdołało lądować po stronie rządowej.

O godz. 15 w chwili gdy formowała się wielka tradycyjna procesja ku czci M. Boskiej del Pilar, pojawiły się nad Saragossą ponownie

samoloty rządowe. Bitwa rozegrała się tym razem nad miastem, przy czym 7 samolotów rządowych zostało strąconych, a 5 innych zostało zmuszonych ogniem karabinów maszynowych do odlotu. Havas wyraża przypuszczenie, że dowództwo powstańcze było uprzedzone, iż w dniu święta Matki Boskiej del Pilar zostanie miasto zaatakowane przez samoloty

rządowe i skutkiem tego zgromadziło w Saragossie najlepsze eskadry samolotów.

BOMBARDOWANIE MADRYTU

MADRYT, 14.10. Około godz. 21 artyleria powstańcza ostrzeliwała Madryt. W ciągu pół godziny padały pociski na ulice miasta. Artyleria ostrzeliwała prawie wszystkie dzielnice miasta, nie wyłączając północnych.

Liczba ofiar jest dotychczas nieznaną, nie ulega jednak wątpliwości, iż ostrzeliwanie spowodowało znaczne szkody materialne. Około godz. 23 kanonada ustała i na całym froncie madryckim nastąpił spokój.

Amerykańscy lotnicy będą bombardowali Tokio

LONDYN, 14.10. Według wiadomości z Szanghaju, armia chińska sprostowała z Hiszpanii 10 pilotów amerykańskich, którzy za bardzo wysokim wynagrodzeniem zgodzili się podjąć raid bombowy na Tokio i Osakę.

Do użytku pilotów będą oddane 2-motorowe bombowce pochodzenia sowieckiego.

Bombowce sowieckie wypróbowano już w dalekim rajdzie na Pekin i Tientsin. Samoloty dotarły do Tientsinu, zatoczyły kilka kęgów nad miastem,

wywołując olbrzymią panikę. Japończycy usiłowali strzelać z dział przeciwlotniczych, samoloty jednak rzuciwszy 5 bomb na koszarzy japońskie, odleciały z powrotem. Próba ta miała przekonać całkowicie dowództwo chińskie, że atak bombowy na Tokio ma wszelkie szanse powodzenia.

Japońscy oficerowie lotniczy, którzy dokonali już kilkakrotnych nalotów na Nankin, oświadczyli prasie japońskiej, że miasto to posiada lepszą obronę przeciwlotniczą, niż Tokio i Osaka.

Miasto w oparach chloru

Kilka tysięcy ludzi zatrutych

PARYŻ, 14.10. Mieszkańcy miasteczka Flers-Breucq koło Raubaix w północnej Francji przeżyli chwile straszliwej paniki, spowodowanej przez zagazowanie miasta chlorem.

W fabryce chemicznej Saint-Gobain produkującej chlor, pękła jedna z rur aparatu służącego do skrapiania chloru.

Gaz z pękniętej rury zaczął się szybko ulatniać i niesiony przez wiatr zaczął zalegać coraz to nowe ulice mia-

sta. Ponieważ jednocześnie nad Flers-Breucq pojawiła się czarna chmura, w mieście gruchnęła wieść, że Flers-Breucq zostało zaatakowane bombami gazowymi przez samoloty.

Na ulicach położonych w pobliżu fabryki ludzie krztusili się, oddychając powietrzem, przesyconym trującym chlorem, setki ludzi dostało ataków duszącego kaszlu.

W mieście wybuchła zrozumiata panika. Setki mieszkańców rzuciły się do ucieczki. Droga do Raubaix zatłoczona była samochodami przejeżdżających mieszkańców, uciekających przed okropną śmiercią. Inni, w obawie, że na ulicy mogą paść trupem, uciekli na wyższe piętra domów, dokąd ciężki gaz jeszcze nie dotarł, i przystąpili pośpiesznie do

uszczelniania drzwi i okien.

Niemniejsza panika zapanowała w fabryce. Robotnicy zaopatrzeni byli wprawdzie w maski gazowe, okazało się jednak, że nie są one dość szczelne. Z narażeniem życia robotnicy próbowali podejść do aparatu, aby zamknąć dopływ śmiertelnie niebezpiecznego gazu do pękniętej rury. Kilku zemdlło. Wreszcie 6 robotników, których maski były nowszej konstrukcji, zdołało dotrzeć do aparatu i wstrzymać strumień gazu.

Na szczęście wypadek ten nie pociągnął katastrofalnych następstw. Kilka tysięcy ludzi uległo jedynie lekkiemu zatruciu, nie groźnemu dla życia.

Bydło, które przez całą noc stało w stajniach i chlewach, cierpi również na zatrucie.

Agenci GPU.

wywieźli gen. Millera autem dyplomatycznym

PARYŻ, 14.10. Tygodnik „Gingoire“ podaje rewelacyjne rozwiązanie zagadki porwania gen. Millera. Według tych doniesień, plan porwania opracowany został w Szwajcarii przez trzech agentów GPU: Grigoriewa, b. sowieckiego wicekonsula w Brukseli, Konst. Mochina i Irenę Steimiller. Właśnie Irena Steimiller miała odegrać dużą rolę. Zaprzyjaźniła się ona podobno z Plewicką, żoną Skoblina w Jugosławii. Po przygotowaniu gruntu przez Steimillerównę, wykonanie planu przejął w swoje ręce agent GPU, Bodrow,

zamachu na Kutiepowa.

Grigoriew miał na trzy dni przed zamachem przybyć do Paryża i spotkać się w jednej z kawiarni ze Skoblinem. W narażeniu tej wzięło udział dwu nieznajomych, których przywiózł z sobą Grigoriew.

„Gingoire“ twierdzi, że samochód sowiecki, który w dniu porwania przybył z Paryża do Havru, był właśnie tym

autem nr CD 113.X, którym stałe jeździł Grigoriew i że jednym z rzekomych urzędników sowieckich był on właśnie.

Gdyby rewelacje „Gingoire“ potwierdziły się, tajemnica porwania gen. Millera stałaby się jasna.

DEKLARACJA

Harcerstwa, Zw. Strzel. i Centr. Zw. Mł. Wsi

WARSZAWA, 14.10. (tel. wł.) Naczelne władze Związku Harcerstwa Polskiego, Związku Strzeleckiego oraz Centralnego Związku Młodej Wsi podpisały w dniu wczorajszym wspólną deklarację, w której stwierdzają, że

1) we wszystkich swoich poczynaniach kierować się będą myślą polityczną i wychowawczą wskazaniami — zmarłego Wodza;

2) Solidaryzując się z hasłem konsolidacji energii narodowej, rzuconym przez Marszałka Śmigłego-Rydza, oświadczają, że młodzieży należy jasno i wyraźnie postawić ten wspólny cel, do jakiego zdąża cały Naród polski to jest budowy w pracy potęgę kulturalnej, gospodarczej, politycznej i militarnej Państwa polskiego;

3) Mając wspólny cel, a zarazem szanując i utrzymując nienaruszalną odrębność organizacyjną i metody pracy — postanawiają skoordynować wysiłki or-

ganizacyj w ten sposób, by nie tylko usunąć wszelkie tarcia i zadrażnienia w terenowej robocie ale zaznaczyć wszędzie poczucie ideowego braterstwa oraz wspólnie podejmować te zadania, o których skupiać należy energię całego młodego pokolenia.

Aby to osiągnąć powołują do życia międzyzwiązkową komisję porozumiewawczą polskich organizacji młodzieżowych.

Deklarację podpisali p. wojewoda śląski dr. Michał Grażyński jako przewodniczący Związku Harcerstwa Polskiego, Antoni Olbromski, delegat N.Z. H.P., Franciszek Paschański prezes zarządu głównego Związku Strzeleckiego, plk. Marian Frydrych — kom. główny Związku Strzeleckiego, Stanisław Gierat — prezes Centr. Związku Młodej Wsi i Romuald Tyczyński — sekretarz Centr. Zw. Młodej Wsi.

Sensacyjne motywy adw. H. Ostrowskiego o rewizję procesu Ciunkiewiczowej

Do Sądu Najwyższego wpłynęło podanie pełnomocników głośnej Marii Ciunkiewiczowej o rewizję jej procesu, w którym została skazana za sfinansowanie kradzieży futer i biżuterii w hotelu w Krakowie, w celu uzyskania odszkodowania od Tow. ubezpieczeń „Lloyd”.

Na wstępie wniosku obrońca Marii Ciunkiewiczowej dr Hofmoki-Ostrowski wskazuje, że do podjęcia starań rewizyjnych skłoniło go po pierwsze dążenie do czystości wymiaru sprawiedliwości, po drugie los niewinnej kobiety, która padła ofiarą nie tyle zbiegu okoliczności, ile złej woli, a także nadużycia władzy ze strony współczynników poszukiwania prawdy materialnej, jakim jest sędzia śledczy.

„Złożone tutaj dokumenty, wycinki z gazet, list Sturmiera, list Marii Ciunkiewiczowej — wskazują, że fakt nadużycia władzy ze strony prowadzącego śledztwo w sprawie Marii Ciunkiewiczowej dr Józefa Watora, stał się własnością brukowej sensacji, a

szereg pism wskazywał na osobę tego sędziego, jako człowieka, który zapominając o swych obowiązkach i złożonej przysiędze, z niakiś pobudek chęci zysku sięgnąć miał po wynagrodzenie za naruszenie swych obowiązków służbowych.

Dalej jest mowa o czeku na 30.000 fr., który przyjął sędzia Wator od tow. „Lloyd”. „Jest również tajemniczą służbowa, że sędzia ten w toku sprawy Marii Ciunkiewiczowej ze stanowiska swego ustąpił, a dalej, że dwukrotnie starał się o wpis na listę adwokatów apelacji krakowskiej i że wpisu tego mu odmówiono,

a Sąd Najwyższy wniesione przeciw temu zażalenie dr Watora odrzucił”.

W dalszym ciągu autor podania przechodzi do omawiania poszczególnych okoliczności fa-

ktycznych, które mają uzasadniać rewizję procesu.

Podanie jako pierwszy wniosek wysuwa przekazanie śledztwa w sprawie — w razie jej wznowienia — sędziemu śledczemu w Warszawie. Obrońca twierdzi, że

atmosfera krakowska była przepojona w czasie procesu trucizną sensacji, dlatego konieczne jest wznowienie sprawy w atmosferze zupełnego spokoju, w oddali od miejsca, gdzie w grę wchodziły namietności. Następnie podanie wysuwa

sensacyjny wniosek o dołączenie akt sprawy Hindy Fleischerowej, ponieważ według twierdzenia Marii Ciunkiewiczowej, zwracano się do niej wielokrotnie o wypłacenie pewnej sumy na ręce śp. Wandy Parylewiczowej. Obrońca

domaga się powtórzonego zbadania weliż Ciunkiewiczowej, które znajdują się w muzeum centrali służby

śledczej w Warszawie.

W obszerny sposób uzasadnia podanie zbadania w charakterze świadków obrońców Ciunkiewiczowej z czasów rozpraw krakowskich. Zdaniem adw. Hofmoki, tajemnica adwokacka obowiązuje w stosunku do okoliczności, które mogą niekorzystnie odbić się na losie oskarżonego ale nigdy co do okoliczności mających znaczenie dodatnie. Dalej

zastanawia się podanie nad osobą Ksawerego Galusińskiego, który w sprawie odegrał dość zagadkową rolę, powiadamiając Paryż o kradzieży.

Jako okoliczność nową przytacza podanie ustalanie, że

Galusiński ma za sobą ciemną przeszłość i był oskarżony o napad rabunkowy i o brabowanie kasy pulkowej.

Wniosek przesłuchania redaktora „Ilustrowanego Kuriera Codziennego” Kazimierza Dobii, uzasadnia podanie tym, że

Maria Ciunkiewicz twierdzi, iż interpelowany przez nią red. Dobija, czemu publikuje tak dyfamacyjne artykuły, wyraźnie oświadczył, że czyni to na zlecenie sędziego Watora.

Na podstawie nowych dowodów usiłuje obrońca stwierdzić, że w przededniu kradzieży, na 8 miesięcy przed jej popełnieniem Ciunkiewiczowa rozporządzała majątkiem 10.000.000 franków fr.

Zastrzegając sobie rozprawianie się z motywami wyroków w toku ew. postępowania sądowego, adw. Hofmoki Ostrowski dowodzi, że sądy obu instancji nie znalazły wytłumaczenia ani faktycznego, ani psychicznego rzekomo popełnionego przestępstwa.

Autor podania wychodzi z założenia, że wszystkie czynności sędziego Watora są z mocy prawa nieważne i w razie wznowienia śledztwa musiałyby być powtórzone. Podanie kończy się apelem do Sądu Najwyższego, by rozwiązał zagadkę pod kątem widzenia interesów wymiaru sprawiedliwości i niewinnie skazanej osoby.

Protest Greisera

W STOLICY APOSTOLSKIEJ

GDANSK, 14.10. W związku z erygowaniem dwóch probostw polskich w Gdańsku, prezydent senatu Greiser wystosował do Stolicy Apostolskiej telegram protestujący przeciwko temu zarządzeniu biskupa gdańskiego O'Rurke.

Z dniem 23 bm. otwarta została
Kolektura Loterii Państwowej
WACŁAWA CZARNECKIEGO
Sosnowiec, Piłsudskiego 18 (sklep tytoniowy)
Bilety do I Klasy 40 Loterii Klasowej już są do nabycia.

Sekretarz Trockiego porwany przez agentów GPU. w Walencji

OSLO, 14.10. Specjalny wysłannik norweskiego dziennika „Dagbladet” donosił z Walencji o porwaniu przez agentów GPU sekretarza Trockiego, Erwina Wolfa.

WOLF był zaufanym Trockiego, znał jego wszystkie tajemnice, nie odstępował go od lat, towarzysząc mu w jego tułaczce na wygnaniu. Gdy Trocki przesiedlił się do Meksyku, Wolf pojechał razem z nim.

Ostatnio sekretarz Trockiego pojawił się w Walencji. Obracał się stale wśród komunistycznych działaczy trockistowskich, pewny, że wśród nich nie grozi mu żadne niebezpieczeństwo.

Mieszkał w jednym z pensjonatów walencich wraz z córką dziennikarza norweskiego panną Knudsen, z którym łączyła go bliska przyjaźń.

Przed kilku dniami wieczorem Wolf oświadczył swej towarzyszącej, że udaje się na spotkanie z pewnym dziennikarzem, antyfaszystą włoskim. Już w nocy Wolf zatelefonował do Knudsen, zawiadamiając, że nie powróci do pensjonatu ponieważ ważne sprawy zatrzymują go aż do następnego dnia.

Od tej chwili wszelki ślad po sekretarzu Trockiego zaginął.

W kilka dni później dopiero okazało się, że został on podczas schadzki z Włochem aresztowany przez ludzi w mundurach policji hiszpańskiej. Wolfa sa mochemodem przewieziono do portu i tam wsadzono na statek sowiecki, który natychmiast podniósł kotwicę i odpłynął do Odessy.

Władze hiszpańskie odmawiają wszelkich informacji co do losu Wolfa, powszechną jednak stało się tajemnicą,

że porwany on został przez agentów GPU.

Trockiści hiszpańscy, dowiedziawszy się o porwaniu Wolfa, urządzili przed gmachem ministerstwa spraw wewnętrznych burzliwą demonstrację.

Do zajęć przyłączyli się również tępieni przez władze komunistyczne anarchiści. Na ulicach wywiązała się strzelanina między demonstrantami i policją. Dopiero wezwane posiłki milicjantów brygady międzynarodowej zlikwidowały walkę.

Erwin Wolf przedstawia dla wywiadu sowieckiego zdobywcę niezwykle ceną, bowiem zna on doskonale wszystkie plany Trockiego, wie z kim Trocki utrzymuje kontakt zarówno za granicą jak i na terenie Sowietów.

Wiadomości te posiadają, oczywiście, pierwszorzędne znaczenie dla Sowietów.

Piękne, fantazyjne czesanie włosów

ONDULACJA

trwała
wodna
żelazkowa

FARBOWANIE WŁOSÓW

GABINET KOSMETYCZNY

„URODA”

Sosnowiec, 3-go Maja 15
telefon 622.42.

L. WOLFF

W pogoni za ojcem

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bałuckiego

63)

— Do widzenia, kochany baronie, Mnie również przyjemnie było spotkać pana. — Zwrócił się do Hałasa. — Siedaj do steru, John.

Przesiedli się.

— Dokąd mam jechać, panie kapitanie? — Jedź prosto.

Przed skrzyżowaniem alei Jerolimskich i Brackiej zostali zatrzymani w długim sznurze pojazdów, ponieważ ruch był otwarty w kierunku przeciwnym. Barker spojrzął na prawo.

— Czekaj, John, wstąpimy do tej knajpy. Jeść mi się chce.

Stanęli w najbliższym wycieczu chodnika i weszli do małej skromnej restauracji, zresztą zmanej z dobrej, obfitej kuchni. Barker zamówił dwie porcje rozbifu i porter.

— No co John, smakuje? — zapytał

przyjaźnie.

— Eleganckie żarcie, panie kapitanie. A porter niby nasz polski? Troszkę młody, ale dobry, pierwsza klasa.

W innym czasie pogadali by sobie dosyta o morzu, które dla każdego marynarza stanowi nigdy niewyczerpany temat, wspomnieliby różne miłe i niemiłe przygody, ale teraz zgodnie milczeli, bo obaj mieli myśli zaprzątnięte przykrą teraźniejszością.

— Nie mamy szczęścia w Warszawie, panie kapitanie.

— Tak wygląda.

— Ja sobie miarkuję, panie kapitanie, że trzeba wziąć inny kurs.

Barker nie odpowiedział.

— Panie kapitanie. Może zatelefonować do Paryża do tego pana Murdocka, żeby nam zaraz przysłał list o samochód?

— Dobra myśl, John. Jak wrócimy

do domu, zatelefonuj do Paryża do tego hotelu, gdzieśmy mieszkali, bo i on tam mieszka. Gdyby go nie było, to o dziesiątej wieczór zatelefonujesz jeszcze raz do klubu Haussmana, tam go na pewno zastaniesz. W domu dam ci numer telefonu.

* * *

Powrócili do hotelu. Barker wszedł do swego pokoju z takim wstrętem, jakby on był napelniony mikroami niepowodzenia. Robił na nim wrażenie celi więziennnej. Spędził tu dużo bezczynnych godzin, które wisiały w powietrzu i zatrzymały je.

Około czwartej przyszedł Hałas.

— Pan Murdock wyjechał wczoraj z Paryża, panie kapitanie. W hotelu nie wiemy dokąd.

Barker roześmiał się gorzko.

— Spodziewałeś się, że będzie inaczej John? Bo ja nie.

— Ale jeszcze nie wszystkie stracone, panie kapitanie. Widzi mi się, że jest inne wyjście. — Barker spojrzął na niego pytającym wzrokiem. — Możemy napisać wóz na swoje nazwisko. Pytałem się już. Powiadają, że z tą sprawą trzeba iść do Komisariatu Rządu. Trzeba wziąć polski numer i wtedy be-

dzie można zastawić maszynę.

— Doskonale. Próbuje, John. Zobaczymy, co z tego wyjdzie.

— Diabeł nie taki znow straszny, panie kapitanie! — powiedział Hałas, jakby chciał dodać otuchy.

ROZDZIAŁ XXV

Z dziennika Henryki Wołyńskiej

Idea powieści wytrzymała próbę ogólną i przy dziennym świetle nic nie straciła na świetności. Jestem zadowolona.

Tylko stary lord ciągle mi siedzi kością w gardle. Od samego początku z nim kłopot. Oczywiście nie ulega wątpliwości, że uciekł z domu i znikł bez śladu, ale w powieści to wygląda za bardzo fantastycznie. Tymczasem właśnie powieść musi mieć wszelkie cechy prawdopodobieństwa życiowego. Byłoby lepiej i ciekawiej, gdyby uciekła jakaś młoda kobieta. Kobiety mają więcej powodów do ucieczki, niż mężczyźni.

Poza tym wydaje mi się nie zajmującym i prawie śmiesznym, że bohater poszukuje zaginionego ojca.

(D. c. n.)

Wspólne ideały -- wspólne więzy

W ciągu 19 stulecia były w dziejach Stanów Zjednoczonych lata przełomowe. Dzieło Jerzego Waszyngtona groźno niebezpieczeństwo i groziło rozbiście jednolici państwa. Zawarli boje o to zjednoczenie, o tę jedność.

I wtedy, w tym przełomowym okresie, podobnie jak w drugiej połowie 18 wieku, gdy szło o wolność, szermierzami jej stali się dwaj polscy bohaterowie: Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski

-- tak w połowie 19 stulecia obrońcą idei zjednoczenia Stanów staje się Polak:

generał Włodzimierz Krzyżanowski. Tworzy pułk polski, staje u boku tych, co walczą o jedność państwową i walczą do chwili, gdy ta idea zostaje ukoronowana zwycięstwem.

Prochy bohatera polskiego zostały właśnie złożone na cmentarzu narodowym w Arlington pod Waszyngtonem, a z okazji tej podniosłej uroczystości Głowy obu państw -- Stanów Zjednoczonych i Polski -- wypowiedziały ważne słowa, których echo dotrze nie tylko do obu społeczeństw,

ale również i do opinii publicznej całego świata.

Dwugłos bowiem prezydentów Roosevelta i Mościckiego mieści w sobie nie tylko najszczytniejszy idealizm, ale zarazem głębokie umiłowanie humanitaryzmu i najtrafniej ujętych wspólnych więzi, łączących dwa wielkie organizmy państwowe, które chociaż przedzielone oceanami, w swej tradycji dziejowej mają wielki, wspólny skarb: pamięć o walkach o niepodległość, wspomnienia z czasów, gdy wolność była utęsknionym dla nich obu celem.

W tym samym okresie, gdy się dopełniał już wiek 18, gdy za Oceanem wyzwalała się z obcej przemocy ziemia Jerzego Waszyngtona -- Polskę w okolicy brały obce i wrogie siły, po Racławicach przyszli Maciejowicze...

„Posiadamy wspólny ideał wolności” -- powiedział w Białym Domu prez. Roosevelt w dniu złożenia na cmentarzu narodowym doczesnych szczątków gen. Krzyżanowskiego; powiedział te słowa przez radio, by dotarły do wszystkich obywateli Stanów i do wszystkich ludzi na świecie.

Wspólnota ta została zadzierżgnięta na polach bitew -- a to jest przecież krótkim, mocniejszym niż stal i marmur

A działała ta wspólnota poprzez wieki poprzez odmiennosc losów obu państw -- bo oparta jest na umiłowaniu wolności. I dlatego też prezydent Roosevelt oświadczył obecnie:

„Dążymy do duchowej łączności z wszystkimi, którzy kochają wolność”

Gdzież te słowa znajdują żywszy odźwięk, jeśli nie w sercach polskich? Gdzież są społeczności, któreby tak „ukochały wolność”, jak właśnie Polacy? Przecież od Tadeusza Kościuszki, poprzez Henryka Dąbrowskiego, Walerego Łukasiewicza, Piotra Wysockiego, Romualda Traugotta, do Józefa Piłsudskiego, wiedzie „via dolorosa” martyrologii narodu, a zarazem świetlisty szlak, po którym szli ci, co „ukochały wolność...”. Wszystko, co obecnie jest naszym celem i poczynaniem, mieści się w hasle „obrony Polski”, utrwalenia wolności!

Odzew na słowa z Białego Domu w Waszyngtonie przyszedł też z Zamku Królewskiego w Warszawie. Odrędie Prezydenta Rzeczypospolitej, wydane z powodu podniosłej uroczystości uczczenia pamięci polskiego bohatera, który walczył

o jedność Stanów, oparło się o jedną z fundamentalnych praw konstytucji amerykańskiej z roku 1787, głoszącej o „prawie i równej wolności”. Słowa Prezydenta Mościckiego uprzytomniły nam ten ponury okres w naszych dziejach, gdy bezprawie rozszalało się na świecie i żywcom rozszarpało państwo Piastów i Jagiellonów, gdy pojęcie wolności stało się jakby aragawiskiem...

Ale podobnie jak Prezydent Roosevelt z tych odległych czasów przeniósł się myślą w chwilę obecną i wysnuł z niej wniosek o „duchowej łączności” z tymi, którzy „kochają wolność” -- tak samo i Prezydent Mościcki spojrzeniem swym objął naszą rzeczywistość obecną, by z niej wysnuć symfoniczne wskazanie.

„Obowiązkiem każdego obywatela -- brzmi to wskazanie -- jest do skarb-

ca zbiorowych wartości wnieść waszyngtona, co się ma najlepszego ze swej rodzimej kultury, by współdziałać w tworzeniu harmonijnej, doskonałej całości”

Ze szczytów ludzkości, z wyżyn, na które wznosi się myśl obywatelska, z dwu posterunków zwierzchnictwa nad milionami obywateli, z najrozleglejszych horyzontów, które obejmuje się, spoglądając na mrowiska ludzkie, w siedzibach najwyższej władzy -- padły właśnie w rozgwar życia dwu wielkich społeczeństw wzniosłe słowa.

Słowa: prawo i wolność. Słowa: harmonia i doskonałość. Słowa: jedność, całość, współdziałanie.

Wesłuchajmy się w spżowyżony rytm tych słów, w ich głębię, ich moralne wartości. I bądźmy ich wykonawcami w poczynaniach i zamierzeniach naszego życia zbiorowego, naszej pracy w służbie publicznej.

J. B.

Pamiętaj,

że kto gra u KAFTALA
zdobywa fortunę!

zamów więc niezwłocznie los do I-ej klasy
w szczęśliwej kolekturze

KAFTALA

Katowice, Dyrekcyjna 2

4320

Listowne zamówienia załatwia się odwrotnie. Konto P.K.O.304.761.

Nienawiść do Polski i armii powodem zbrodni Chaskielewicz

Obrońca Chaskielewicz, otrzymał motywy wyroku Sądu Apelacyjnego w sprawie Chaskielewicz.

Po zanalizowaniu wywodów apelacyjnych obrony, Sąd stwierdza, że jedną z przyczyn nienawiści Chaskielewicz do śp. Bujaka, do wojska i państwa polskiego w ogóle, był fakt odmówienia mu renty inwalidzkiej. Ponadto w tym wypadku wchodziło w grę komunizujące nastawienie oskarżonego Chaskielewicz.

W swych wyczynach pisarskich zawierających m. in. bezczeszczenie armii polską wiadomości o stosunkach w wojsku, oskarżony m. in. pisał: „Gdybym postanowił zemścić nad oficerem 7 pułku, będąc już w cywilu, zrobiłoby to wrażenie także i na inne pułki, że najsłabszy może być dla nich również najniebezpieczniejszy...”

„Właściwie mówiąc potrzebowałem maszyn specjalnie dla tych ludzi z 7 pułku którzy zrobili ze mnie pesymistę...”

„Chciałem zemścić się na przestępcach, którzy

złamali moje życie w 7 pułku...” „Potrzebowałem przeżyć drogę, by stać się przestępcą przeciwko przestępcom (mam tu na myśli oficerów 7 pułku)...”

Badany przez sędziego śledczego w dniu 4.3.1937 co do znaczenia tych ustępów, oskarżony wyjaśnia, że gdyby była wojna -- decydujący moment, i oskarżony dostał karabin, to zastrzeliłby wachmistrza Bujaka, pomocnika jego -- kaprala Kowalskiego dra z pułku i in.

Sąd Apelacyjny na zasadzie przewodu doszedł do wniosku, że oskarżony dopuścił się zarzucanej mu zbrodni pod wpływem nienawiści do Państwa Polskiego i armii w ogóle, a do śp. Bujaka za urojone krzywdy.

Przechodząc do wymiaru kary Sąd Apelacyjny stwierdza, że skazał oskarżonego Chaskielewicz na dożywotnie więzienie, jako najsurowszą karę poza karą śmierci, gdyż nie znalazł podstaw do złagodzenia kary dożywotniego więzienia na więzienie terminowe, gdyż oskarżony Chaskielewicz targnął się na największe dobro państwa, jakim jest Armia.

Z DNIA

PROWOKACYJNA MOWA

W Borsikwerku pod Bytomiem odbyło się zebranie partii hitlerowskiej, w którym wzięli udział mężowie zaufania poszczególnych przedsiębiorstw oraz licznych organizacji hitlerowskich.

Na zebraniu tym działacz hitlerowski Włok wygłosił mowę w niesłychany sposób atakując mniejszość polską w Niemczech i państwo polskie.

„Znajdujemy się na ziemi pranieimskiej -- wołał Włok -- i musimy zrobić waszyngtona, aby w fabrykach nikt nie ośmielił się mówić po polsku. Jeżeli znajdują się tacy, to trzeba będzie zrobić z nimi porządek. Mieszkamy w Niemczech, gdzie wolno mówić tylko po niemiecku.

„Przeklęty traktat wersalski zabrał nam ziemię niemiecką, którą musimy z powrotem odzyskać. Granica nasza powinna być przesunięta 180 km na zachód. Tego wymaga sprawiedliwość i głos rozpaczy gnębionych przez Polskę Niemców. Heil Hitler!”

Jest to nowy dokument nienawiści niemieckiej do Polski.

Postulaty niższych

PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH

Minister opieki społecznej Kościalski przyjął w dn. 13 bm. delegację związków niższych funkcjonariuszy państwowych R. P., która przedstawiła panu ministrowi szereg spraw, dotyczących warunków pracy i bytu niższych funkcjonariuszy państwowych. W szczególności delegacja przedstawiła panu ministrowi sprawy niższych funkcjonariuszy szpitalnictwa, dozorców więziennych i cywilnych wartowników w administracji wojskowej.

Pan minister obiecał przedstawione mu postulaty życzliwie rozpatrzyć.

Polak burmistrzem

W PENSYLWANII

Po raz pierwszy w Pensylwanii Polak został wybrany burmistrzem. Jest nim p. Leon Kosmański dotychczasowy przewodniczący Rady miejskiej miasta Donora, wybrany został jednogłośnie przez Radę miejską burmistrzem miasta. Nowy burmistrz Donora, a pierwszy Polak na tym stanowisku w zachodniej Pensylwanii jest typem dzielnego Polaka amerykańskiego, z którego współobywatela są dumni. Bierze on czynny udział w polskim życiu społecznym, należał do wielu organizacji polskich uprzednio pracował w Pittsburgu, gdzie również pozyskał sobie dużą sympatię i uznanie.

Fałszywe pogłoski

O KIEROWNICTWIE WYDAWNICTW ZNP.

Kurator Związku nauczycielstwa polskiego mgr. Musioł opublikował w prasie następujące wyjaśnienie:

„W związku z wiadomościami, jakie ukazały się w szeregu pism na temat objęcia przez p. Goetla kierownictwa wydawnictw ZNP, oraz na temat moich rzekomych rozmów z p. Ossendowskim -- które to wiadomości całkowicie nie odpowiadają prawdzie uprzejmie proszę o ich sprostowanie.

Nie przyrzekałem bowiem p. Ossendowskiemu ani sam, ani też za pośrednictwem objęcia kierownictwa wydawnictw ZNP, ani żadnego innego w ZNP stanowiska. Również z p. Goetlem ani ja, ani nikt z mego polecenia nie rozmawiał.”

W 120-tą rocznicę śmierci Tadeusza Kościuszki

żaden z dawnych bohaterów naszych nie jest tak ukochany w narodzie, jak Tadeusz Kościuszko, niczyje imię nie wrosło tak głęboko w serce narodu i żaden wódz polski nie miał do ostatnich czasów tak wspaniałego pomnika, jak imponująca mogiła Kościuszkowska w Krakowie.

Ale też i mało kto cenił więcej niż Kościuszko swobodę narodową, jako najwyższe dobro człowieka, jako nieopłacalny klejnot ludzkości. Gdzie widział, że prawa osobiste człowieka były naruszone, gdzie wolność gwałcona -- tam z poświęceniem samego siebie, zarówno w Europie, jak i w Ameryce, z orężem w ręku walczył Kościuszko z przemocą.

Dzisiaj imię Kościuszki należy nie tylko do Polski, ale do całego świata, a cnoty jego są całej ludzkości własnością. Ameryka mieści go w honorowym rzędzie najpierwszych swoich obrońców

Francja widzi w nim wielkiego orędownika wolności, a cała Szwajcaria ze czcią wspomina o Kościuszcze, jako o zarym obywateli i dobroczyńcy ludzkości.

Zwłaszcza miasto szwajcarskie Solura, gdzie dnia 15 października 1817 roku, a więc przed 120-ścią laty, zmarł nasz wielki Naczelnik Narodu -- specjalnie czci pamięć Kościuszki. Przed 120-ścią laty, w 117 rocznicę śmierci naszego bohatera, z inicjatywy miejscowych obywateli powstało w Solurze osobne Muzeum Kościuszkowskie.

W skład komitetu honorowego Muzeum weszli wówczas posłowie Rzeczypospolitej Polskiej i Stanów Zjednoczonych Ameryki Półn. w Bernie, oraz burmistrz m. Solury.

Imię Kościuszki jest nierozdzielnie związane z Solurą. Nasz niezapomniany bohater nie szczędził bowiem dobrych

uczynków na rzecz tego kantonu. Gdy zimą 1816-17 roku wskutek nieprzewidywanych klęsk kanton Solura znalazł się w obliczu katastrofy głodowej -- Kościuszko stanął na czele akcji pomocy.

Osobiście rozdawał codziennie zasiłki 50 ubogim, ofiarując z górą połowę swe go majątku obywatelom kantonu, oraz instytutem użyteczności publicznej w Solurze.

To też ludność Solury trzy lata temu znalazła piękną sposobność do zamianifestowania swej wdzięczności wobec tego, którego tam nazywają dobroczyńcą Szwajcarii.

Jedną z gazet szwajcarskich pisała wtedy, że w tym Muzeum znalazły się dokumenty, odnoszące się nie tylko do jednego z wielkich okresów historii Polski i Nowego świata, ale także do historii powszechnej.

Gen. Górecki

PREZESEM FIDAC'U

Tegoroczny kongres międzynarodowej federacji b. kombatanów -- FIDAC zakończył swe obrady, uchwalając szereg rezolucyj.

Na wniosek p. Carlo del Croix kongres obrał jednomyślnie prezesem federacji na rok bieżący gen. Romana Góreckiego. P. de Croix w go rących słowach przedstawił zalety osobiste gen. Góreckiego i jego zasługi dla FIDAC'U. Kongres zgłosił gen. Góreckiemu owacje -- wszyscy powstał z miejsc, burzliwie oklaskując nowego prezesa.

GŁOSY PUBLICZNE

Cel i znaczenie „przysposobienia zawodowego” zorganizowanego przy Towarzystwie „Saturn”

Otrzymałem następujący list:
Szanowna Redakcjo!

Wobec pojawiających się w prasie sprzecznych wiadomości o kursie przysposobienia zawodowego, zorganizowanego przez Towarzystwo „Saturn”, uprzejmie prosimy o zamieszczenie w Swym piśmie poniższego wyjaśnienia.

Kurs przysposobienia zawodowego, na kopalniach „Saturn” i „Jowisz” został przez Towarzystwo „Saturn” zorganizowany po to, aby bezrobotnej młodzieży w wieku od lat 17½ do 23, rekrutującej się z rodzin robotników Towarzystwa „Saturn”, dać możliwość zapoznania się z pracą górniczą, oraz aby przygotować fachowo obezpanych kandydatów do pracy w kopalniach.

Wiadomo bowiem, że wskutek kryzysu i bezrobocia dorastająca młodzież robotnicza nie miała możliwości zapoznać się z jakąkolwiek pracą, warsztaty zaś pracy stoją obecnie przed ewentualnością

braku odpowiednio przygotowanego młodego elementu robotniczego.

Zorganizowany przez Towarzystwo „Saturn” kurs trwać będzie sześć miesięcy.

4 dni w tygodniu przeznaczone są na naukę praktyczną, tak, aby każdy uczestnik kursu mógł się zapoznać ze wszystkimi działami pracy na dole i na powierzchni.

2 pozostałe dni przewidziane są na pogadanki fachowe, któreby wyjaśniały to, z czym uczestnik kursu zaznajamia się w praktyce, na pogadanki ogólnokształcące i na pogadanki z zakresu bezpieczeństwa pracy, w ujęciu organizacyjno-technicznym, lekarskim i psychologicznym.

Na te dwa dni pogadankowe przypadają również ćwiczenia gimnastyczne i zabawy sportowe.

Aby uczestników kursu, a tym samym także rodziny ich odciążyć materialnie na czas trwania nauki, Towarzystwo dostarcza bezpłatnie uczestnikom kursu trzy posiłki dziennie (śniadanie, obiad i kolacje); poza tym dostaje każdy uczestnik kursu 1 zł. na dzień gotówką oraz ubranie robocze za darmo.

Nie jest to zapłata za pracę, bo pracy użytkowej dla kopalni uczestnicy kursu nie wykonują; ilość załogi robotniczej pozostaje bez zmiany, bez względu na to, czy kurs się odbywa, czy też gdyby kursu nie było.

Uczestnicy kursu uczą się.

Towarzystwo zaś przychodzi im z pomocą na ten czas nauki.

Po ukończeniu zajęć (trwają one 8, wzgl. 7½ godzin) i po spożyciu posiłków uczestnicy kursu dysponują swobodnie swym czasem i nieprawdą jest, jakoby byli „skoszarowani” i w „burcie” kopalnianej mieszkali;

uczestnicy kursu mieszkają u siebie w domu.

Tylko obiady i kolacje spożywają wspólnie w specjalnie na ten cel przeznaczonym budynku, który mieści osobną kuchnię dla przysposobienia zawodowego i saliki jadalne.

Nie ma „skoszarowania na wzór wojska” nie ma „obozów” przysposobienia, nie ma „ujmowania robotników młodych w formację o charakterze wojskowym”. Co się zaś tyczy ćwiczeń gimnastycznych i zabaw sportowych, to włączone są one w program kursu po to, aby uczestnikom kursu zapewnić dostateczny rozwój fizyczny.

Z poważaniem

Towarzystwo Górniczo-Przemysłowe „SATURN”
Spółka Akcyjna

Powyższy list Towarzystwa „Saturn” spowodowany został koniecznością wyjaśnienia obiektywnego celu i znaczenia przysposobienia zawodowego górniczego, w związku z niesłychanie demagogiczno-lekomyślnym ustosunkowaniem się socjalistycznego klasowego Związku zawodowego górników i „7 Groszy” w sposób bezkrytyczny publikującymi

Do sprawy tej jeszcze powrócimy. Trudno bowiem puszczać płazem nonsensy fanatyzmu klasowego, nakazującego atakować rzeczy bezsprzecznie dobre (szkolenie zawodowe) dla tego, iż powstały one z inicjatywy daleko spoglądającego w przyszłość przemysłowca a nie z inicjatywy... klasowego związku.

Dobre jest to, co się uda... Zwłaszcza jeżeli tym czymś będzie wielka wygrana w pierwszej klasie czterdziestej loterii. Spiesz więc niezwłocznie po los.

Odezwa Związku Peowiaków Przed dniem 11 listopada

Zarząd główny Związku Peowiaków wydał w związku ze zwołaniem na dzień 11 listopada r.b. do Wilna pierwszego ogólnopolskiego Zjazdu Peowiaków — odezwę następującej treści:

„Wszystko piękno w mojej duszy przez Wilno pieszczono. Tu pierwsze słowa miłości, tu pierwsze słowa wdzięku, tu wszystko, czym dziecko i młodzieniec żył w pieszczocie z murami i w pieszczocie z pagórkami. Jedno z najpiękniejszych miast w świecie”.

JÓZEF PIŁSUDSKI

— Obywatele Peowiacy. Zarząd Główny Związku Peowiaków wzywa Was do stawienia się w Wilnie dnia 11 listopada r.b., by w skupieniu i powadze oddać hołd Sercu Wielkiego Twórcy Niepodległej Polski.

Zarząd Główny Związku Peowiaków wzywa Was, byście zadokumentowali wobec całego społeczeństwa swoją żywotność, karność i spójność organizacyjną.

Zarząd Główny Związku Peowiaków wzywa Was, abyście w dniu 11 listopada — w dniu święta peowickiego swym tłumnym przybyciem do Wilna stwierdzili, że epoka Marszałka Piłsudskiego, w której przygotowywaliście się do czynu zbrojnego, nie minęła”.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

15 Piątek
Teresy, panny, Aurelii.
Słowiański: Drogosława.
Słońca wsch. 6.0, zach. 16.43
Księżycza wsch 14.29, zach 0.19

HISTORIA PODAJE:

1241 Zgon św. Jadwigi, księżki śląskiej.
1384 Koronacja córki Ludwika węgierskiego na królową Polski.
1432 Unia Polski z Litwą w m. Trokach.
1815 Napoleon jedzie na wyspę św. Heleny.
1817 śmierć T. Kościuszki w Szwajcarii.

PRZYSŁOWIA:

Na święta Teresę
Odziej się w bekiesę.

AFORYZMY:

Szczęście w marzeniach jest bardzo wielkie, w rzeczywistości znacznie mniejsze, a we wspomnieniach — najpiękniejsze.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Blond Carmen”.
PATRIA: „Cyganeria”.
EDEN: „Płynne złoto”.

× ZARZĄD „RODZINY LEGIONOWEJ” w DĄBROWIE GÓR. składa serdeczne podziękowanie za zasilenie funduszy „Rodziny Legionowej”, pp.: dyr. P. Swirtunowi i Musiakowi w Hucie Bankowej w Dąbrowie Górniczej, oraz właścicielowi cyrku „Korona” p. Bogańskiemu-Hergotowi i p. kierownikowi Gomulickiemu Stanisławowi — wraz z całym zespołem artystów, za ofiarowanie jednego przedstawienia na biedne wdowy i sieroty po poległych legionistach.

Przewodnicząca: H. Przybyłkowa;
Wicprzewodnicząca: L. Ottowa.

PRZED ZJAZDEM ZWIĄZKU PEOWIAKÓW

Zarząd główny Związku Peowiaków komunikuje, że w pierwszym ogólnopolskim Zjeździe Peowiaków, który odbędzie się w Wilnie w dniu 11 listopada r.b. udział wziąć mogą również peowiacy i peowiczki nie zorganizowani, jak też członkowie rodzin peowiaków i peowiczek, a w szczególności żony i dzieci.

Uczestnicy zjazdu muszą być ubrani w czapki „maciejówki” z podobizną Marszałka Piłsudskiego po lewej stronie otoku czapki.

Uczestnikom zjazdu przysługuje zniżka kolejowa 75% od normalnej taryfy, za okazaniem karty uczestnictwa, którą nabyć można za 1 zł.

KOMISJA KWALIFIKACYJNA P. O. W.

Jak się dowiadujemy, minister spraw wojskowych powołał komisję kwalifikacyjną Polskiej Organizacji Wojskowej przy Wojskowym Biurze Historycznych. W skład komisji wchodzi: płk. dypl. Bronisław Rakowski, ppłk. Tadeusz Herfurt i mjr. Wacław Lipiński.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś w piątek na Niemcach premiera komedia w 3 aktach 4 obrazach St. Donata pt. „Mała Kitty i wielka polityka”, która dzięki zabawnym sytuacjom, ciętym dowcipom, satyrze politycznej i koncertowej grze artystów, budzi wesołość i hucne oklaski. Początek o godz. 20.30.

W sobotę 16 bm. w Sosnowcu „Mała Kitty i wielka polityka”. Ceny miejsc od 25 gr. do 2.40 zł. Początek o godz. 20.30. Kupony zniżkowe ważne.

W niedzielę po południu o godz. 16.30 „Mała Kitty i wielka polityka”.

W niedzielę wieczorem o godz. 20.30 „Mała Kitty i wielka polityka”.

Teatr w Katowicach REPERTUAR

Sobota 16 bm. „Grube ryby” godz. 15.30.
Sobota 16 bm. „Zygmunta August” godz. 20.
Niedziela 17 bm. „Gdzie diabeł nie może...” godz. 15.30
Niedziela 17 bm. „Grube ryby” godz. 19.

× ZJAZD DELEGATÓW SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW. Dnia 17 bm. odbędzie się zjazd okręgowy przedstawicieli Spółdzielni Spożywców w sali Domu Społecznego o godz. 10 rano, na który Rada Okręgowa S.S.Z.D. zaprasza uprzejmie Związki zaw. instytucje, organizacje młodzieżowe oraz osoby zainteresowane.

× PREZYDIUM ZARZĄDU SEKCJI SZYTGARÓW Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych R.P. w Sosnowcu zawiadamia wszystkich członków zarządu, że zebranie zarządu sekcji odbędzie się w niedzielę, dnia 17 bm. o godz. 10 w lokalu Związku w Sosnowcu, ul. Siemkiewicza 17-a. Obecność członków zarządu sekcji obowiązkowa.

NA FALI DNIA

NA PEWNO

W „Kurierze Porannym” z dnia 14 bm. zamieszczona została korespondencja pt. „Zawiercie wczorajsze i dzisiaj”. Autor opisując dzieje Zawiercia na przestrzeni ostatnich 20 lat tak kończy (podkreślenia nasze):

„W porównaniu z rokiem ubiegłym, liczbą zatrudnionych w Zawierciu jest nieco mniej. Dziś zakłady przemysłowe w Zawierciu zatrudniają około 4 tysiące pracowników. Jeśli więc przyjmemy, że przy robotach publicznych, prowadzonych przez miasto, zatrudniono 3100 pracowników, to po uwzględnieniu liczby zatrudnionych w czasach normalnych, więc 11.290 pracowników, bez pracy pozostaje ponad 4 tysiące bezrobotnych. Gdyby ich zatrudniono, rozwiązano by całkowicie kwestię bezrobocia w Zawierciu”.

Co za genialny wniosek!... Ale czemuż autor taki skromny we wnioskowaniu? Boć przecie mógł napisać: gdyby zatrudniono wszystkich bezrobotnych w państwie, rozwiązano by całkowicie kwestię bezrobocia...!

Takie prognostyczne wnioskowanie jest nader przyjemne i... zawsze pewne. Na przykład: o ile jutro będzie świecić jasno słońce i niebo będzie bez chmur, na pewno będzie pogoda. Na pewno.

NALEŻY JAK NAJCZĘŚCIEJ PRAC BIELIZNĄ

Jednym z postulatów higieny jest częste zmienianie bielizny zarówno osobistej, jak i pościelowej. To jednak wymaga dużego zapasu bielizny lub częstego prania. W dzisiejszych czasach tylko nieliczni są w tym szczęśliwym położeniu, że mają pełną szafę bielizny, wszyscy inni muszą uciekać się do częstego prania. Ale tu pojawiają się wątpliwości, bo na ogół panuje mniemanie, że częste pranie niszczy bieliznę. Jest ono o tyle szkodliwe, że bieliznę rzeczywiście szkodzi częste pranie, ale tylko złym mydłem. Natomiast dobre mydło nigdy bieliznie nie może zaszkodzić.

Znane i cenione od lat mydło Jeleni Schicht jest wyrabiane z najlepszych surowców i dlatego może być polecane wszystkim gospodyniom.

4437

Przed konferencją MŁODYCH LEKARZY POLSKICH

W czerwcu roku bież. został powołany przez zarząd główny Związku lekarzy R.P. Komitet organizacyjny konferencji Młodych Lekarzy, która odbędzie się 16 bm. w Poznaniu. Konferencja ta ma na celu skupienie pod sztandarami Związku lekarzy P.P. jak największej ilości młodych lekarzy, stojących na gruncie paragrafu aryjskiego, bez różnicy przekonań politycznych.

Na konferencji, w której udział dostępny jest dla wszystkich młodych lekarzy, chociażby nawet nie byli członkami Związku lekarzy P.P. nastąpi zgłoszenie postulatów młodego społeczeństwa lekarskiego, co do najważniejszych spraw zawodowych.

Z ramienia prezydium Komitetu organizacyjnego zostały utworzone we wszystkich miastach uniwersyteckich, oraz w większych miastach nie uniwersyteckich komitety lokalne, zajmujące się propagowaniem konferencji oraz opracowywaniem postulatów zawodowych. Konferencja poznańska zapoczątkuje ściślejszą współpracę ze sobą młodych lekarzy, reprezentujących wszystkie ziemie Rzplitej oraz stanowić będzie mocny wyraz łączności ich ze Związkiem lekarzy Państwa Polskiego.

W Sosnowcu w skład komitetu lokalnego wchodzi: dr. dr.: Kubacki Józef, Buchacz Marian i Zielińska Halina.

Przysposobienie wojskowe OBOWIĄZUJE TAKŻE MŁODZIEŻ ŻENSKĄ

Ministerstwo WR. i OP. wydało okólnik o przysposobieniu wojskowemu i w wychowaniu fizycznym w szkolnictwie średnim.

Przysposobienie wojskowe zarówno w gimnazjach, jak i w nowo utworzonych liceach, obowiązuje tak samo młodzież żeńską.

Do szkół, które nie mają wykwalifikowanych nauczycieli gimnastyki, przydzielani będą do prowadzenia ćwiczeń oficerowie P.W.

× CENTRALNY ZWIĄZEK DETALICZNEGO KUPIECTWA CHRZĘSC. w Sosnowcu zawiadamia, że z dniem dzisiejszym dotychczasowy inkasent składki członkowskiej p. Michalski Stanisław przestał pracować. Do inkasowania składek członkowskich upoważniony jest p. Mazurek Stanisław, który posiada odpowiednie na to upoważnienie.

Żołnierze pracy z Zagłębia Dąbrow.

rozpoczynają roboty w poniedziałek 18 bm.

Na mocy wprowadzonej w życie ustawy o obowiązku zastępczym służby wojskowej, w tych dniach staną po raz pierwszy u nas do robót na rzecz państwa

szeregi tych, którzy do niedawna, jako niezdolni do służby wojskowej, opłacali podatek specjalny, t. zw. wojskowy.

Wydziały wojskowe miast i gmin sporządziły już listy osób podlegających z mocy ustawy obowiązkowi zastępczemu służby. Listy te udostępniono zainteresowanym do przejrzenia.

Obowiązek pracy zastępczej podjąć będą musieli

mężczyźni urodzeni od r. 1911, zaliczeni do pospolitego ruszenia z bronią, czy bez broni, zarówno ci, którzy kategorię swą otrzymali przy poborze, jak ci, którzy służyli w wojsku i byli zwolnieni, nie odbyli jednak przynajmniej pięcioletniej służby wojskowej. Poza tym obowiązkiem temu podlegają częściowo zwolnieni ze służby wojskowej jedyni żywielec rodzin,

oraz ci poborowi kategorii A, którzy już zaliczeni zostali do rezerwy bez przeszkolenia.

Ustawa mówi, iż wszyscy podlegający obowiązkowi pracy będą powołani do robót i to do robót, związanych z obronnością państwa zarówno na rzecz władz wojskowych, jak też gmin i instytucji publicznych. Sam obowiązek polega

na przepracowaniu pełnych trzydziestu dni roboczych w ciągu pięciu lat, po 6 dni rocznie.

Nie można go natomiast odrobić jednorazowo. Należy tu podkreślić, iż ustawę pomyślano liberalnie; nawet od tak powszechnie pojętego bowiem obowiązku

mogą być w praktyce robione pewne wyjątki.

Tak więc zwolnieni od służby pracy są niezdolni z powodu choroby lub ułomności fizycznej, następnie ci, którym spełnienie tego obowiązku utrudnia ważny interes natury publicznej, a nawet prywatnej, w końcu zaś ci, którzy wykazują się pracą w przysposobieniu wojskowym, lub odbyli w danym roku jakieś kółko bądź kursy z zakresu przysposobienia obrony przeciwlotniczej przynajmniej w wymiarze 46 godzin.

W Zagłębiu Dąbrowskim w miastach i gminach sporządzono już wykazy „Żołnierzy pracy” oraz plan robót, przy których będą zatrudnieni. Z mocy ustawy

na „pierwszy ogień” pójdą roczniki 1911, 12, 13, 14 i 15.

Aby jak najmniej fatygować niepotrzebnie „żołnierzy pracy”, będą oni podzieleni na odpowiednie partie terytorialne, odpowiadające w miarę możliwości rejonowo terenom, które zamieszkują powołani.

Ustawa pomyślana liberalnie, będzie jednak bezwzględna wobec uchylających się świadomości od pracy, bądź wykonujących ją opieszale.

Prawo przewiduje zarówno doprowadzenie przymusowe, jak i wysokie grzywny pieniężne do wysokości 500 złotych przekazywanych na FON oraz areszt do 2 tygodni. Sądzić należy, że do takich ostateczności nie dojdzie.

Każdy kto otrzyma kartę powołania traktowany będzie jako powołany na ćwiczenia wojskowe i podlegać będzie przepisom służby wojskowej.

W SOSNOWCU

Z terenu Sosnowca powołanych zostanie do pracy zastępczej ponad 2000 mężczyzn ze wszystkich zawodów.

Oprócz robotników niewykwalifikowanych znajdują się urzędnicy, lekarze, adwokaci, kilku młodszych dziennikarzy, a również i dwóch talmudystów.

W Sosnowcu wszyscy powołani dla odbycia zastępczego obowiązku służby wojskowej zatrudnieni będą przy następujących robotach: przy pracach na stadionie miejskiego Komitetu WF i PW;

przy budowie strzelnicy miejskiego komitetu WF i PW na Dąbowej Górze oraz przy urządzeniu boiska WF i PW na Dąbowej Górze; na boisku WF i PW na Środuli;

przy robotach ziemnych w mieście;

przy budowie remizy ochotniczej straży pożarnej przy ul. Będzińskiej;

przy budowie ogrodzenia murowanego na kwaterze cmentarnej przeznaczanej na groby poległych obrońców Ojczyzny;

przy niwelacji i uporządkowaniu cmentarza na Pogoni, na którym znajdują się groby wojskowych, zmarłych w szpitalach wojskowych Śródmiejska i Białymostka;

przy dojazdach do rzek, budowie i remoncie

studzien oraz robotach ziemnych połączeń wodociagowych i przy kanalikach;

przy rozbiórce baraków szpitalnych przy ul. Legionów;

przy budowie bazalów dla bezdomnych;

przy budowie remizy strażackiej przy ul. Zygmunta;

przy robotach porządkowych oraz w składach i instytucjach publicznych;

przy wykonaniu robót ziemnych (niwelacja terenów) przy budynkach szkolnych: na ul. Sucheł, w Modrzejowie, ul. Peria i przy szpitalu na Pieknie;

przy urządzeniu boiska przy Domu Społecznym.

Jak widać, praca będzie różnorodna.

W BĘDZINIE

Do obowiązku pracy zastępczej powołano w

Będzinie

944 mężczyzn,

którzy będą zatrudnieni: a) przy budowie boiska na stadionie T-wa sport. Sammacja, z którego korzysta miejscowy PW i WF oraz b) przy wykonaniu rowu odwadniającego dzielnicę Brzozowice pomiędzy ul. Gzichowską i Polną.

W DĄBOWIE GÓRNICZEJ

Obowiązkowo zatrudnionych będzie

501 osób

a) przy robotach ziemnych przy budowie zbiornika, b) przy niwelacji terenów pod ogródki działkowe niwel. ok. 1.5 ha oraz c) przy podłożu boiska na stadionie miejskim.

W CZELADZI

W Czeladzi będzie zatrudnionych

260 osób

na: a) stadionie miejskim przy remoncie boiska, odwadnianiu boiska i drogi wjazdowej wraz z zaburkowaniem, remoncie trybun i ogrodzenia, b) w ośrodku zdrowia przy pracach adaptacyjnych dla celów OPL i c) przy stadiach publicznych.

W GM. ZAGÓRZE

Roboty będą prowadzone w Zagórze a) przy studni na ul. Krakowskiej i Leśnej, b) przy niwelacji boiska i boiska na stadionie dla PW i WF i c) przy budowie strzelnicy małowalibrowej. Prócz tego będą prowadzone prace w Klimontowie i Józefowie przy robotach związanych z budową zbiornika przeciwpożarowego. Ogółem w gm. Zagórze będzie zatrudnionych

248 osób.

W GM. GRODZIEC

W Grodźcu będą prowadzone prace przy budowie strzelnicy małowalibrowej dla PW i WF. Zatrudnionych będzie

92 osoby.

W GM. NIWKA

W gm. Nivka będą prowadzone prace przy wykarczowaniu strzelnicy na stadionie w Nivce. Zatrudnionych będzie

166 osób.

WOJKOWICE KOŚCIELNE

W gm. Wojkowice Kościelne będą prowadzone roboty: a) na drodze Malinowice — Dębica, tucza kamieni, układanie podłoża i roboty ziemne, b) w Górze Siewierskiej roboty ziemne i naprawa pobocznej drogi, c) w Antonowie poprawienie poboczy drogi i kopanie rowów, d) Ujejsce — Trzebieśławice sadzenie drzewek, naprawa poboczy dróg i skarp oraz kopanie rowów, e) w Podkolu Podwarpie — układanie podłoża, tuczenie kamieni i roboty ziemne, f) Kuźnica Dębica tucza kamieni.

W GM. ŁAGISZA

W Łagiszach są przewidziane następujące roboty: a) w Psarach uporządkowanie placu szkolnego o pow. 5000 m. kw. i b) w Łagiszach — uporządkowanie i nawiezenie ziemi na plac ochotniczej straży pożarnej. Na robotach tych ma być zatrudnionych

110 osób.

W GM. OZAROWICE

W gm. Ożarówicach będą prowadzone na drodze Myszkowice — Siemona roboty ziemne, przy których będzie zatrudnionych

95 osób.

W GM. ŁOSIEŃ

W gm. Łosień będą prowadzone roboty: a) przy budowie drogi gminnej Łosień — Łęka długości 100 m. b) przy budowie drogi gminnej Łazy — Błędów długości 80 m. b. Przy pracach tych będzie zatrudnionych

117 osób.

W GM. BOBROWNIKI

Na terenie gm. Bobrowniki będą prowadzone roboty: a) w Wojkowicach Komornych — plantowanie placu szkolnego o pow. 2.526 m. kw., b) w Dobieszowicach — roboty ziemne i układanie kamienia (podłoża) na drodze Dobieszowice — Wesoła na długości 400 m. b. i c) w Bobrownikach 1) roboty ziemne na drodze Bobrowniki — Niemiarki na długości 1100 m. b. i 2) kopanie fundamentów pod budowę szkoły. Na terenie gm. Bobrowniki będzie zatrudnionych

200 osób.

Ulgi podatkowe

DLA PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRE POWIĘKSZYŁY STAN ZATRUDNIENIA.

Ministerstwo skarbu wydało ostatnio okólnik przynoszący ulgi podatkowe — przedsiębiorstwom, które zwiększyły stan zatrudnienia robotników. Przedsiębiorstwa, prowadzone na podstawie świadectw przemysłowych kategorii od 6 do 8 uzyskują ulgowe stawki podatku przemysłowego za rok 1936 w wysokości 1 1/2%.

Obniżenie stawek podatkowych przeprowadzone zostanie z urzędu bez potrzeby składania specjalnych podań.

W tych wypadkach, gdy należność podatkowa została już uiszczona — nadpłaconą część podatku będzie odpowiednio zaliczana na poczet przyszłego wymiaru podatkowego.

Milion się do was uśmiecha

a wygrać go możecie łatwo na los do 40-ej Loterii zakupiony w szczęśliwej kolekturze

IGNACY KOKOTEK

BĘDZIN, ul. MAŁACHOWSKIEGO Nr. 34.

Tel. 7.18.72. Konto P.K.O. 310209

4435

bowiem w poprzedniej 39-ej Loterii padła na los nr. 6424 główna wygrana

1.000.000 zł.

Nie zwlekajcie z nabyciem pozostałych losów do I-ej klasy 40-ej Loterii, gdyż ciągnięcie już 21 bm.

Delegacje miast Zagłębia

WRĘCZA W KIELCACH DYPLOMY HONOROWEGO OBYWATELSTWA MARSZAŁKOWI ŚMIGŁEM U-RYDZOWI

Z okazji przeniesienia prochów hetmana Czarnieckiego z podziemi kościoła w Czarnym do specjalnie wybudowanego sarkofagu przybędzie do Czarny oraz do Kielc p. Marszałek Smigły-Rydz.

W sobotę o godz. 16.30 na uroczystym posiedzeniu Rady wojewódzkiej w Kielcach zostaną uroczysto wręczone p. Marsz. Śmigłemu-Rydzowi dyplomy honorowego obywatelstwa wszystkim miast i gmin woj. kieleckiego za wyjątkiem Częstochowy, która dyplom honorowego obywatelstwa wręczy p. Marsz. Śmigłemu-Rydzowi przy okazji wręczenia miejscowemu pułkowi artylerii sztandaru.

Na uroczystość wręczenia dyplomów wyjeżdżają z Sosnowca do Kielc pp.: prezydent miasta i poseł J. Kaczkowski, Hugon Almstaedt

prezes okręgu Związku Legionistów oraz p. Szpineter ławnik Magistratu sosnowieckiego i radni pp.: W. Szenk i Barański.

Z Będzina wyjeżdża delegacja w osobach pp.: prez. mgr. Izidorczyka, wiceprezidenta Goca i ławnika Morysa; z Dąbrowy p. prezydent miasta Trzemiński i p. Berbeck, a z Czeladzi burmistrz Brudnicki.

Na powyższe uroczystości wyjeżdża delegacja Zawiercia w osobach pp. starosty Trzandla, prez. Cz. Kowalskiego, przewodniczącego klubu radnych „Gospodarzej odbudowy miasta” gen. dyr. TAZ E. Dębskiego i radnego Jędrzycha.

Niezależnie od tego wyjeżdżają na uroczystości do Kielc jako członkowie Rady wojewódzkiej dyr. Czaplinski, prez. Izidorczyk, prez. Kaczkowski i dr prof. A. Piwowar.

Wystawa „Przed zimą”

trwać będzie do 17 bm. włącznie

Wobec pojawienia się w niektórych pismach notatki jakoby Wystawa katowicka „Przed zimą” miała trwać tylko do 15 bm. donosimy, iż według oświadczenia Śląskiego Towarzystwa wystaw i propagandy gospodarczej

Wystawa trwać będzie, jak to już było ustalone do 17 bm. t. j. do niedzieli włącznie.

Jeszcze więc tylko kilka dni dzieli nas od zamknięcia Wystawy i wszyscy, którzy do tej

pory jej nie znieśli winni natychmiast uczynić, gdyż będą mieli możliwość zapoznać się z pięknymi eksponatami i bogatą galerią rzeźb i obrazów najlepszych mistrzów polskich i artystów malarzy.

Wycieczki zbiorowe młodzieży szkolnej oraz osób dorosłych w liczbie ponad 20 osób, korzystają ze znacznych zniżek przy zakupie biletów wstępu.

3 kule w głowę

Samobójstwo na kolonii Podlesie

Onegdaj około południa popełnił samobójstwo

strzelając sobie trzykrotnie w głowę Piotr Stachowicz zamieszkały na kolonii Podlesie w Gołonogu.

O przyczynach samobójstwa kursują wśród mieszkańców Gołonoga różne wersje.

Co jednak było rzeczywiste przyczyną samo-

bójstwa na razie nie ustalono.

Przed kilku dniami, jak o tym donosiliśmy, na tej samej kolonii popełnił samobójstwo trując się kwasem solnym Stanisław Michalski.

Dwa samobójstwa w krótkich odstępach czasu wywołały wśród mieszkańców Gołonoga duże poruszenie i są żywo komentowane.

XI plenarne zebranie IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ

XI Plenarne zebranie Izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu odbędzie się w środę, dnia 20 bm. o godz. 17 (5 po pol.) w sali zebrania plenarnych Izby przy ul. 3 Maja 28.

Ponadto obrad: przyjęcie protokołu z ostatniego zebrania plenarnego Izby; przemówienie prezesa Izby; sprawozdanie z ostatnich ważniejszych prac Izby, sprawa preliminarza budżetowego na rok 1938; sprawa nowelizacji prawa przemysłowego; sprawa centralnego okręgu przemysłowego; sprawa ujednolicenia wysokości niektórych opłat, pobieranych przez Izbę; wnioski nagłe, zgłoszone stosownie do postanowień § 9 regulaminu obrad zebrania plenarnych. Na posiedzeniu poufny: uzupełnienie składu osobowego zarządu Izby; sprawa kaptacji radców; mianowanie korespondentów.

Po zebraniu plenarnym o godz. 20 pp. inż. Affanasowicz oraz inż. Witkowski, wizytatorzy Kuratorium szkolnego okr. Krakowskiego wygłoszą odczyt na temat: „Szkolnictwo zawodowe a potrzeby życia gospodarczego”.

O realizowanie ustawy O UMOWACH ZBIOROWYCH

W dniu 13 bm. odbyło się w lokalu Związku Zaw. Prac. Umysł. przemysłu i handlu Zagłębia Dąbr. w Sosnowcu (ul. Żytnia 10) plenarne zebranie zarządu i przedstawicieli Kół Związków, na którym postanowiono czynić dalsze przygotowania w kierunku zrealizowania ustawy o umowach zbiorowych.

W tym celu w środę, dnia 20 bm. w lokalu Związku odbędzie się zebranie pracowników (członków Związku) — branży włókienniczej, a w czwartek, dnia 21 bm. — zebranie pracowników zatrudnionych w hutnictwie.

Na porządku obrad będą omawiane sprawy ramowych umów zbiorowych i wybór komisji do ich ostatecznego opracowania.

Przy końcu bm. odbędzie się także same zebranie pracowników zatrudnionych w górnictwie.

Zebrani dali wyraz przeświadczeniu, iż życie gospodarcze i byt pracowników domagają się bez uciekania do demagogii, honorowania ustawy o umowach zbiorowych przez organizacje pracownicze i pracodawców.

Podatek od sztyldów WYJAŚNIENIE MIN. SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Na zapytanie jednego z wojewodów wydało Min. spraw wewn. doniesienie wyjaśnienie dotyczące poboru podatku od sztyldów na rzecz samorządów.

Ustalonym zostało, iż opodatkowaniu podlegają nie tylko sztyldy znajdujące się na zewnątrz kamienicy, lecz również sztyldy w bramach jak i na podwórzach. Te dwie ostatnie kategorie sztyldów powinny być jednakże opodatkowane według niższych stawek, a to ze względu na ich mniejszą wartość użytkową.

Nie podlegają natomiast opodatkowaniu sztyldy umieszczone na klatkach schodowych z uwagi na to, że klatki schodowe, nie mogą być uznane za miejsce publicznie dostępne. Sztyldy notariuszów i komorników są wolne od podatku, gdyż obowiązujące przepisy nakazują im oznaczanie na zewnątrz posesji miejsca urzędowania.

Szkoła zdrowia POPULARNE POGADANKI HIGIENICZNE

Staraniem oddziału sosnowieckiego Polskiego Towarzystwa Higienicznego, organizowane są odczyty, poświęcone propagandzie dobrego i zdrowego mieszkania.

Odczyty na temat: „Wartość dobrego mieszkania dla ustroju dziecięcego i osób dorosłych” odbędzie się w niedzielę, gdzie warunki mieszkaniowe należą do najgorszych w Sosnowcu, a mianowicie:

w piątek, dnia 15 bm. w szkole powszechnej nr. 16 przy ul. Kamiennej 4;

we wtorek, dnia 19 bm. w sali Łigi katolickiej przy ul. Chemicznej 12;

w piątek, dnia 22 bm. w nowym gmachu szkoły powszechnej przy ulicy Okrzei 60.

Początek odczytów o godz. 19; wstęp bezpłatny.

Prelegentami będą: pani H. Mamelowska — przewodnicząca sekcji higieny

mieszkań i p. dr. M. Mościński.

Zaprojektowany cykl odczytów jest dalszym ciągiem akcji rozpoczętej przez T-wo Higieniczne przez zorganizowanie w dniu 10 bm. wycieczki na kolonie Tow. Osiedli Robotniczych na Pogoni przy ul. Lwowskiej.

NIE MA ZŁEGO CO BY NA DOBRE NIE WYSZŁO

Zepsuta wycieczka, ten skromny weekend człowieka pracy, nie dopisujący z powodu fatalnej pogody, jest zawsze czymś w rodzaju klęski. Bo płuca pragną wytchnienia, a nerwom przydałoby się odprężenie na kilka dni.

Ale w myśl zasady, że nie ma złego, co by na dobre nie wyszło, można znaleźć, kiedy niepogoda zepsuła nam możliwość wyjazdu, zużyć zaoszczędzo-

ny w ten sposób pieniądź, zakupując los do pierwszej klasy 40-ej loterii.

Poważne szanse wygranej, związane z tą loterią, mogą nam przynieść tyle pieniędzy, że otworzą się przed nami możliwości nie tylko wycieczek, ale podróży dalekich po świecie barwnym i pięknym i wszystko to, co daje majątek!

Mięso z wścieklej krowy spożywało kilkadziesiąt osób w Okradzionowie

We wsi Okradzionów, gminy Łosień, pow. Będzińskiego kilka miesięcy temu wybuchła epidemia wścieklizny, która objęła bydło i psy.

Jeden z miejscowych gospodarzy niejaki Stanisław Balsamski miał krowę, która również była zarażona wścieklizną. Pomimo leczenia krowy domowymi lekami przez jego żonę Katarzynę i synów Mieczysława i Czesława, krowa zdechła.

Powiatowy lekarz weterynarii powiadomiony o wszystkim polecił padlinę zakopać głęboko w ziemi a mózg krowy przesłać do Państwowego Zakładu higieny celem zbadania.

Balsamski nie zastosował się do polecenia, lecz padlinę poćwiartował i część sam dla siebie zachował a resztę porzucił znajomym i krewnym w Okradzionowie, którzy mięso gotowali i piekli a następnie spożywali.

O niezastosowaniu się Balsamskiego do polecenia powiatowego lekarza weterynarii i o spożywaniu i rozdaniu mięsa wśród znajomych dowiedziały się władze administracyjne, które pociągnęły Balsamskiego do odpowiedzialności.

Balsamski w czasie dochodzenia wypierał się jakoby spożywał i rozdawał mięso z padliny, jednak kilkunastu świadków stwierdziło, że Balsamski mięso rozdawał.

Sprawa ta jest przedmiotem dochodzenia władz administracyjnych i niewątpliwie Balsamski zostanie ukarany za spożywanie i rozdawanie mięsa z zarażonej wścieklizną krowy.

Trzeba nadmienić, że ani jeden z synów Balsamskiego, który oprowadził padlinę, ani też żadna z osób, które spożywały mięso nie zachorowała.

Tragiczny finał sporu o łakę Sasiad zastrzelił dwóch braci

Miedzy Janem Bieniem a braćmi Władysławem i Stefanem Detkami, mieszkańcami wsi Biedów (pow. Będziński) istniał od szeregu lat spór o łakę. Przed paroma miesiącami spór sąsiedzki znalazł tragiczne zakończenie.

Pewnego dnia Detkowie zauważyli Bienia, gdy ten na spornej łacie pasł swoje bydło. Objął bracia uzbawiwszy się w kłonicie rzucili się na Bienia. Napaśnięty wyjął z kieszeni parabelum i dał w ich kierunku kilkanaście strzałów. W wyniku strzelaniny

Władysław Detko padł trupem na miejscu, a jego brat Stefan wskutek odniesionych ran zmarł po przewiezieniu go do szpitala.

Mordercę aresztowano.

Wczoraj stanął on przed Sądem okręgowym w Sosnowcu.

W czasie rozprawy sąd doszedł do wniosku, że dopiero dokonanie wizji lokalnej na miejscu przestępstwa może dać prawdziwy obraz zajścia w tragicznym dniu, wobec czego rozprawę przerwano do 23 bm.

Echa zabójstwa w Pomorzanach

Onegdaj odbyła się sekcja zwłok śp. Jana Kluczewskiego z Pomorzan pod Olkuszem, zabitego przez Jana Dąbka w obronie swego życia.

Sekcja wykazała 13 obrażeń na ciele zabitego, z czego 6 ran cięto-kłutych, a jedna w serce śmiertelna.

Jak z tego wynika, Dąbek przekroczył granicę koniecznej obrony i jak twierdzi brat zabitego, Dąbek dokonał zabójstwa z zemsty za dawne porachunki osobiste.

Dąbek został osadzony w więzieniu będzińskim.

Kronika gospodarcza

BILANS BANKU POLSKIEGO W PIERWSZEJ DEKADZIE PAŹDZIERNIKA. W pierwszej dekadzie października zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 0,5 mln do 451,5 mln zł, a stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł 1,2 mln do 56,5 mln zł. Suma wykorzystanych kredytów zwiększyła się o 6,0 mln do 656,3 mln zł, przy czym portfel wekslowy wzrósł o 9,8 mln do 582,4 mln zł i portfel zdyskontowanych biletów skarbowych powiększył się o 0,1 mln do 48,3 mln zł, natomiast stan pożyczek zabezpieczonych zastawami zmniejszył się o 3,9 mln do 25,6 mln złotych. Zapas polskim monet srebrnych i bilonu obniżył się o 1,6 mln do 18,8 milionów złotych. Pozyty „inne aktywa” i „inne pasywa” uległy zwiększeniu, pierwsza o 2,4 mln do 238,9 mln zł, druga zaś o 3,6 mln do 197,5 mln zł. Natomiast płatne zobowiązania Banku wzrosły o 18,0 mln do 295,5 mln zł. Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — obniżył się o 8,4 mln do 1.036,5 mln zł. Pokrycie złotem wynosi 35,09%.

NA CENTRALNA TARGOWICZ W MYŚLOWICACH sprzedano od dnia 5 do 11 bm. wołów 21, buhai 99, krów 481, jawarek 156, świń 1820, owiec 2, cieląt 159, razem 2698 szt. zwierząt. Płacono w dniu 11 bm. za 1 kg. żywej wagi za nierogaciznę (Ceny loco Targowica łącznie z kosztami handlowymi) od 1,00 do 1,60 zł.

POSIEDZENIE RADY BANKU POLSKIEGO. Dnia 14 bm. odbędzie się posiedzenie rady Banku Polskiego pod przewodnictwem prezesa Władysława Byrki. Na posiedzeniu tym rada rozpatrzy sprawozdanie dyrekcji z działalności Banku we wrześniu r.b.

GIELDA PIENIĘDZA. Na zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była mocniejsza, przy obrotach średnich. Notowano: Amsterdam 298,05, Bruksela 89,40, Kopenhaga 117,30, Londyn 26,27, Nowy Jork (kabel) 52,97, Oslo 132, Paryż 17,80, Praga 18,53, Sztokholm 135,50, Zurych 121,90. Transakcja dokonana a nienotowana: Wiedeń 99. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie i kanadyjskie 5,97, floreny holenderskie 292,05, franki francuskie 17,50, szwajcarskie 121,40, belgijskie 89,15, funty angielskie 26,18, palestyńskie 25,90, guldeny gdańskie 99,80, norweskie 17, duńskie 116,75, norweskie 151,35, szwedzkie 134,85, liry włoskie 2240, szylingi austriackie 97, marki fińskie 11,20, marki niemieckie 119, niemieckie srebrne 127.

Akcje: dla akcji tendencja była niesjedliwa, przy obrotach ograniczonych. Notowano: Bank Polski 106,50, Węgiel 24,75—24,50, Lillpop 52,50 — 52,25, Modrzejów 9,75, Norblin 66, Ostrowieckie 25, Starachowice 31,25 — 31,50. Papiery procentowe: Dla papierów procentowych tendencja była mocniejsza, przy większych obrotach 4 1/2% poz. wewnętrzna i 5% Warszawa z r. 1933. Notowano: 3% inwest. I. em. 67,35, II. em. 66,75, seria 82,50, 4% dolarowa 38,80—38,65—38,80, 4% konsolidacyjna 59,25, odcinki drobne 58,75, 5% konwersyjna 61,75, 4 1/2% wewnętrzna 55,50—55,75.

GIELDA ZBOŻOWA. Na zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie ogólny obrót wyniósł 1.497 ton, w tym żyta 372 tony. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa w handlu hurtowym: pszenica jednolita ozima 31 — 21,50, czerwona jara szklista 32,25—32,75, jara 30,50—31, zbierana 30,25 — 31, żyto I stand. 24—24,50, owies I stand. 23—23,75, II stand. 22—22,75, jęczmień browarny 35,50—36,50, I gat. 22,50—23, II gat. 22—22,50, III gat. 21,50—22, groch polny 30—32, Victoria 29,50—31,50, mak niebieski 89—85, maki pszenne: I gat. wyciągowa 47—50, I gat. 50% 44—47, I gat. A 43—44, II gat. 38—40, gat. II A 34—36, III gat. 32—34, pastewna 24—25, mąka żytnia I gat. 34—35, I gat. do 65% 32—32,50, II gat. 27—28, razowa 27—28, otręby pszenne grube 16,75—17,50, pszenne średnie 15,75—16,50, otręby żytnie 15,50—16, makuchy lne 22—22,50, rzepakowe 19,50—20, śruta sojowa 35% z workiem 24,50—25, słoma prasowana żytnia 8—8,50, siano słodkie prasowane 11—12, siano prasowane 9—10.

Oficerowie i podchorążowie REZERWY

Dnia 16 bm. odbędzie się w Czarnicy uroczystości w związku z przeniesieniem prochów hetmana Stefana Czarnieckiego.

W uroczystości tej bierze gremialnie udział Związek oficerów rezerwy, zaś 17 bm. odbędzie się pielgrzymka do Częstochowy na Jasną Górę.

Na uroczystości w Czarnicy Koło posiada karty uczestnictwa. Przejazd w obie strony wynosi zł. 4,00. Wyjazd z Sosnowca 16 bm. o godz. 0.19. Strój wizytowy — czarny.

Wyjazd do Częstochowy w dniu 17 bm. odbędzie się pociągiem z Sosnowca (bez niżek) o godz. 7.13, lub też autobusem z Katowic, za opłatą zł. 5,00 w obie strony.

Zarząd Koła Z.O.R. w Sosnowcu zwraca swych członków do gremialnego wzięcia udziału w powyższych uroczystościach.

Wszelkich informacji udziela i przyjmuje zgłoszenia na wyjazd dziś do godziny 17 kol. por. rez. M. Korzeniowski, Sosnowiec, księgarnia „Polonia” ul. Małachowskiego 13, tel. 6-15-36.

Zarząd

ŻYCIE GOSPODARCZE

Na jakich warunkach można sprzedawać mięso oddziałom wojskowym

Wojskowe jednostki administracyjne otrzymały z Ministerstwa spraw wojskowych okólnik w sprawie nabywania mięsa przez wojsko. Ministerstwo zwraca uwagę, że w niektórych miejscowościach powstały spółdzielnie rzemieślniczo-wędliniarskie trudniące się zbytem mięsa, oraz że, prócz tych spółdzielni, rozpoczęły tę samą akcję również niektóre organizacje rolnicze.

Ministerstwo wydało polecenie, aby powyższe wymienione placówki były do przetargu zaproszone, przy czym przy jednakowych warunkach dostawy,

należy spółdzielniom i organizacjom dawać pierwszeństwo przed pośrednikami. Poza tym Ministerstwo podkreśla, że koncesjonowani sprzedawcy mięsa, pochodzącego z uboju rytualnego.

nie mogą być dostawcami dla wojska, wobec czego nie należy tych osób wzywać do przetargów i zawierać z nimi umów na dostawę mięsa.

Przy odbiorze mięsa należy zwracać uwagę na jego znakowanie, gdyż pochodzące z uboju rytualnego znakowane jest odrębnie. Mięso dla wojska

nie może być odbierane z jatek przemysłowych do sprzedaży mięsa rytualnego, nawet wówczas, gdy jatki te są własnością gminy.

Ministerstwo zwraca również uwagę, że mięso przednie może być zakupowane bez ograniczeń, bowiem z punktu widzenia potrzeb wojska nie jest gorsze ani co do jakości, ani pod względem wydajności od mięsa zadniego.

Z życia podoficerów rez. W DĄBROWIE

W ub. niedzielę o godz. 10.30 odbyło się ogólne zebranie członków Koła podoficerów rezerwy w Dąbrowie Górn. oraz podoficerów rezerwy nieprzeszanych, na którym było obecnych około 70 osób.

Zebrań powyższe miało na celu zwerbowanie większej ilości członków do Związku, to też w przemówieniach, wygłoszonych przez pp. prezesa okręgu Jmioletyka i vice-prezesów: Dynera i Parysa z Sosnowca, był poruszany temat „Rola podoficera rezerwy” oraz apel do wszystkich podoficerów rezerwy nieprzeszanych aby wstępowali w szeregi Związku podoficerów rezerwy, jworząc tym samym spójnie z podoficerami armii, co ułatwi walkę o dobro Państwa.

Po zakończeniu zebrania, obecni podoficerowie nieprzeszani chętnie podpisali deklaracje na członków, co zwiększyło stan Koła o około 30 osób.

38 nowych lamp W SOSNOWCU

Jak się dowiadujemy, zarząd miejski w Sosnowcu zwrócił się do Elektrowni Okręgowej u ustawienie w mieście 38 lamp.

Lampy te ustawione będą tam, gdzie jest najbardziej brakuje, a więc na Pogoni, Małym Zagórzu, Dębowej Górze i Starym Sosnowcu.

Para szantażystów PRZED SĄDEM

Właściciel restauracji Aron Szkarwon (Sosnowiec, Ostrogórska 1) wniósł skargę do prokuratora przy Sądzie okr. w Sosnowcu, że niejaka Stanisława Podsiadło (Sosnowiec, Dębowa 27) szantażuje go, grożąc wypaleniem oczu, biciem szczyb w lokalu itp. i zmusza go w ten sposób do płacenia haraczu.

Wdrożone śledztwo wykazało, że Podsiadło szantażowała restauratora z nazwiska Ciepły (Sosnowiec, Krakowska 3).

Wczoraj Sąd okręgowy w Sosnowcu skazał parę szantażystów po 3 miesiące aresztu.

Aferzysta Izajasz Nowakowski SKAZANY ZA OSZCZERSTWO

Znany z procesu o fałszerstwo banknotów 500-frankowych inż. Izajasz Nowakowski (Sosnowiec, Będzińska 45) odsiadując w więzieniu karę za fałszerstwo franków fram. w doniesieniu do władz zarzucił jednemu z sędziów opieszałość w cenzurowaniu jego listów wysyłanych z więzienia.

Ponieważ zarzut okazał się fałszywy Sąd okręgowy w Sosnowcu, rozpatrując wczoraj powyższą sprawę, skazał Nowakowskiego na 1 miesiąc aresztu za oszczerstwo.

Skazanie SŁUŻĄCEJ—ZŁODZIEJKI

Zofia Fendrych zatrudniona w charakterze służącej u Surera Fiszla (Sosnowiec, Warszawska 12) korzystając z nieobecności domowników zabrała złoty zegarek i 750 zł. w gotówce i uciekła do Krakowa.

Następnie udała się do Kielc, gdzie na podstawie rozesłanych listów gończych została aresztowana.

Wczoraj Sąd okręgowy w Sosnowcu skazał Fendrychową na 10 miesięcy więzienia.

× **ZABAWA TOWARZYSKA W DOMU SPOŁECZNYM.** Związek powstańców śląskich grupa Sosnowiec urządza w sobotę dn. 16 bm. zabawę towarzyską w sali Domu Społecznego (Żytnia 10). Początek o godz. 21; stroje dowolne. Wstęp za zaproszeniami. Do tańca przygrywać będzie doborowa orkiestra. Bufet we własnym zakresie obficie zaopatrzone.

× **PRZEDSTAWIENIE AMATORSKIE.** Staremi Robotn. Instyt. Ośw. i Kult. im. St. Żeromskiego oddział w Sosnowcu zostanie odegrany w dniu 17 bm. o godz. 16.30 w sali Domu katolickiego w Sosnowcu przy ul. Prez. Mo-

ścińskiego wodewil wojskowy w 3-ach aktach ze śpiewami i tańcami na muzykę pt. „Na weselo” autora Józefa Czapo-wskiego. Sztukę reżyserował Ign. Ra-

domski. W przerwach przygrywać będzie zespół symfoniczny. Ceny miejsc od 25 gr. do 1 zł. Krzesła numerowane. Przedprzedaż biletów w sklepie u p. Berdysa vis a vis Domu katolickiego.

PROGRAM RADIOWY

PIĄTEK 15 PAŹDZIERNIKA 1937 R.

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka z płyt. 7.15 Muzyka z płyt. 9.00 Audycja dla szkół. 11.15 Audycja dla szkół „W naszej spółdzielni”. 11.40 Ewa Turner śpiewa — płyty. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa 18.00 Koncert życzeli. 13.15 Fragmenty z op. „Cyrylik Sewilski” — G. Rossiniego — płyty. 14.25 Wiadomości bieżące. 14.38 Wiadomości giełdowe. 14.55 Muzyka z płyt. 15.50 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Moje zwierzątko: „Kruk Pipuś” opowiadanie J. Grabowskiego dla dzieci. 16.00 Rozmowa z chorymi ks. kapelana Michała Re-kasa. 16.15 Muzyka salonowa w wyk. Kwartetu Rozgłośni krakowskiej. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 „Obozy wypoczynkowe dla młodzieży pracującej w Austrii” — reportaże. 17.15 Lekkie utwory Jana Brahmsa na 4 ręce w wyk. Neli Korwin-Korotkiewiczówny i Jerzego Sulikowskiego (2 fortepiany). 17.50 Przegląd wydawnictw. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.15 Koncert rozrywkowy w wykonaniu chóru „Cecylia” i solistki Olgi Musioli — mżsopran. 18.40 Poradnik sportowy. 18.45 „O górnośląskich zagadkach ludowych” — pogadanka. 19.00 Teatr Wyobraźni: „Logika serca” — komedia Flera

i Castilavetta. 19.35 Recital śpiewaczy Julii Mechówny. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 „Kalejdoskop” — rozrywkowa audycja muzyczna. 21.00 Koncert muzyki polskiej w wykonaniu orkiestry symfonicznej P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga z udziałem Henryka Sztompki fortep. Transmisja z sali Teatru Champs Elyses w Paryżu. 23.00 Gwiazdy radia i ekranu płyty.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych P. T. Prenumeratorów O WPLACENIE PRENUMERATY za październik 1937 r.

Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego”

Kult królowej Jadwigi w Polsce

Liczne wota na ołtarzu w katedrze wawelskiej

W naszym kraju budzi się coraz więcej kultu świątobliwej królowej Jadwigi. Masowo odwie-dza się jej grób na Wawelu, a liczne wota, za-wieszane świeżo na ołtarzu katedry, przed któ-rym modliła się bogobojna królowa —

świadczą o nowych laskach, otrzymanych za pośrednictwem świątobliwej Jadwigi,

żyjącej jeszcze w sercach i pamięci narodu polskiego.

W krótkim czasie po śmierci królowej Jadwigi przystąpiono już do przygotowań, związa-nych z procesem beatyfikacyjnym. Arcybiskup gnieźnieński Wojciech Jastrzębiec, powołał na prośbę wiernych komisję, która zajęła się przy-

KRONIKA OLKUSZA

Smiertelna bójka POMIĘDZY CHŁOPCAMI

Na polu w Gołuchowicach (olkuskiej), wyniku bójki pomiędzy 16-letnim Edwardem Pałęgą i 15-letnim Ignacym Pantakiem, podczas której Pałęga uderzył przeciwnika motyką w głowę tak niebezpiecznie, że ten zmarł w szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Młodociany sprawca zabójstwa został przekazany do dyspozycji władz sądowych w Pilicy.

× **UCZNIOWIE NA FON.** Samorząd szkolny gimnazjum męskiego w Olkusz-u ofiarował 4%—w pożyczkę konsolidacyjną wartości 50 zł. na FON.

„ORZEŁ” — Pat i Patachon — Dwa urwisy.

× **W OGRODZIENCU REDUKUJĄ.** Z powodu zakończenia sezonu budowlanego, cegielnie braci Piłarskich i Hipsze-ra, oraz cementownia „Wiek” w Ogrodzieńcu, zredukowały ogółem około 50 robotników. Dalsze redukcje są przewidziane w przyszłym tygodniu.

Z CAŁEJ POLSKI

GEN. MUŚNICKI WEŹMIE UDZIAŁ W ŚWIĘCIE DOWBORCZYKÓW

W dorocznym obchodzie słow. Dow-borczyków w dniu 1 listopada ma wziąć udział gen. Dowbór-Muśnicki, mieszkający w swoim folwarku „Batorowo” w Poznańskim. Gen. Dowbór-Muśnicki przed kilku tygodniami ciężko zachorował, doznając paraliżu połowy ciała. W chwili obecnej jednak, zdrowie generała znacznie się poprawiło.

BŁOGOSŁAWIENSTWA ŻOŁNIERZOM KOP. UDZIELIŁ KS. NUNCJUSZ CORTESI

We wtorek bawił w pow. Mołodeczan-skim nuncjusz apostołski msgr. Filip Cortesi, który na cmentarzu we wsi Ple-bania dokonał aktu poświęcenia nowo-wzniesionego pomnika na grobach powstańców z 1863 r. Na grobach tych złożył wieńce arcybiskup Jąbrykowski, biskup połowy Gawlina, gen. Keeberg, wojew. Bociński, gość z Argentyny ks. prał. Viscarra oraz przedstawiciele miejscowych władz i organizacji. Ks. nuncjusz, zwiędzając następnie inne miejscowości i strażnice KOP., udzielił błogosławieństwa żołnierzom KOP.

W JEDEN DZIEŃ AWANS Z POLICJANTA NA PODKOMISARZA

St. posterunkowy policji wileńskiej Wierzbicki w tych dniach został zwolniony ze służby a już nazajutrz mianowany podkomisarzem policji. Musiano go zwolnić z tego powodu, ponieważ pragmatyka służbowa nie przewiduje takiego skoku w hierarchii służbowej. Mianowanie p. Wierzbickiego podkomis-arzem jest następstwem uzyskania przez niego tytułu magistra praw na Uniwersytecie wileńskim. Nowomiano-wany podkomisarz Wierzbicki, otrzymał przydział do Krakowa.

PIORUN W PAŹDZIERNIKU

Wielki pożar wybuchł w niezwykłych okolicznościach we wsi Samboczków koło Mińska Maz. Nad wsią, mimo późnej jesieni przeszła wczoraj w południe gwałtowna burza z piorunami. Jeden z piorunów uderzył w drzewo, odbił się od niego, trafił w stojący obok domu i wznicił pożar. Płomienie rozsze-rzając się szybko, ogarnęły wkrótce 3 inne domy mieszkalne, 4 stodoły wraz z tegorocznymi zbiorami i narządziami rolniczymi oraz 4 obory. Wszystkie bu-

dynki spłonęły doszczętnie. Straty wynoszą kilkadziesiąt tys. zł.

PLAGA WILKÓW NA POLESIU

Z Polesia nadchodzą wiadomości, że napady wilków we wschodniej części woj. Poleskiego przybierają zastraszające rozmiary. We wsi Kimiszewice wilki napadły na 13-letniego pastuszkę. W osiedlu Wierchy wilki napadły na stado owiec. W okolicy Hancewicz wilki napadły na podwodę Pawła Omerej-czuka. W pobliżu wsi Dubówka kilka wilków napadło na kupca Mirona Makarewiczę. W związku z plagą wilków ludność zwróciła się do władz o zorganizowanie obław.

„KRÓL NIEBOSZCZYKÓW” — SKAZANY NA 3 I PÓŁ ROKU WIEZIENIA

Sąd okr. w Warszawie ogłosił w środę wyrok w sprawie „króla nieboszczyków”, Mordki Pinkerta. Sąd uznał Pinkerta winnym zarzucanych mu nadużyć i przyjąwszy, że Pinkert działał zawo-dowo, skazał go na łączną karę 3 i pół roku więzienia, 10 zł. grzywny i na po-zbawienie praw na 5 lat. Oskarżonych lekarzy za wystawianie nieprawdli-wych świadectw śmierci skazał sąd po 8 miesięcy aresztu ze zmniejszeniem kary do połowy na zasadzie amnestii i zawieszeniem wykonania tej kary.

Jednocześnie sąd zaliczył Pinkertowi 19 miesięcy aresztu przewencyjnego. Wniosek o zwolnienie Pinkerta za kancją sąd okr. odrzucił.

WYSOKI OKUP ZA UKRYCIE ZBRDNI

Onegdaj po południu w rzeźni miej-skiej w Warszawie wynikła ostra sprze-czka między dwoma pracownikami M. Geltrunkiem a S. Rozenbergiem na tle rozrachunków pieniężnych. W pewnej chwili Rozenberg chwycił leżącą opodal siekierę i zadał nią cios w głowę Gel-trunka. Załany krwią Geltrunk padł na ziemię. Rannego przewieźli robotnicy do domu, gdzie po kilku godzinach zmarł. Między mordercą a rodziną za-bitego rozpoczęły się pertraktacje. Za wysokim okupem Geltrunkowie zgodzili się zachować sprawę w tajemnicy. Policia dowiedziawszy się jednak o wypadku i wszczęła dochodzenie. Zwłoki zabitego Geltrunka przewieziono do prosekto-rium.

gotowaniem procesu beatyfikacyjnego kró-lewej Jadwigi. Do tej komisji weszli wybitni duchowni i dygnitarze świeccy, jak kanclerz Zbi-gniew Oleśnicki, biskup, dziekan i oficjał krakowscy, opat klasztoru w Tyńcu i wielu in.

Ponieważ już wówczas działały się cuda za-wstańnictwem świątobliwej królowej, komi-sja ta zajęła się dokładnym ich zbieraniem. Dowodem tego, że cuda te były liczne, jest fakt, że

istniał „Spis cudów Jadwigi Polskiej Królowej”.

jak wynika z katalogu rękopisów kapituły krakowskiej. Dokument ten z czasem zaginął i dotychczas nie został jeszcze odnaleziony.

Te przygotowania do procesu beatyfikacyjnego zostały później przerwane z powodu zblizającej się wojny, która pochłonęła również fundusze, zebrane na koszty akcji beatyfika-cyjnej.

Kult królowej Jadwigi zachował się jednak i nadal, także po wygaśnięciu dynastii Jagiel-onów, chociaż nie w tej mierze oczywiście, jak w dobie, kiedy pamiętano powszechnie jej świętość. Kult ten przechowywał się w sercach jednostek oświeconych, znających żywot wielkiej królowej.

Kult ten ujawnił się znów dość wyraźnie w nowszych czasach,

kiedy to krótko przed wybuchem wojny świa-towej nie żyjący już dziś ks. biskup Bandur-ski rzuca myśl zajęcia się sprawą beatyfika-cji królowej Jadwigi.

Przykładem pod tym względem służy zresztą Polsce beatyfikacja francuskiej bohaterki narodowej, Joanny d'Arc, której wyniesienie na ołtarze było również w ciągu wieków odkładane, aż wreszcie przed kilku laty pomyślnie urzeczywistnione.

Z obrzędów sjamskich

Jedno z najbardziej uroczystych świąt, obchodzonych w Sjamie, przypada pod koniec zbiorów. W tym okresie cały kraj wraz ze stolicą Bangkokiem tonie w powodzi flag.

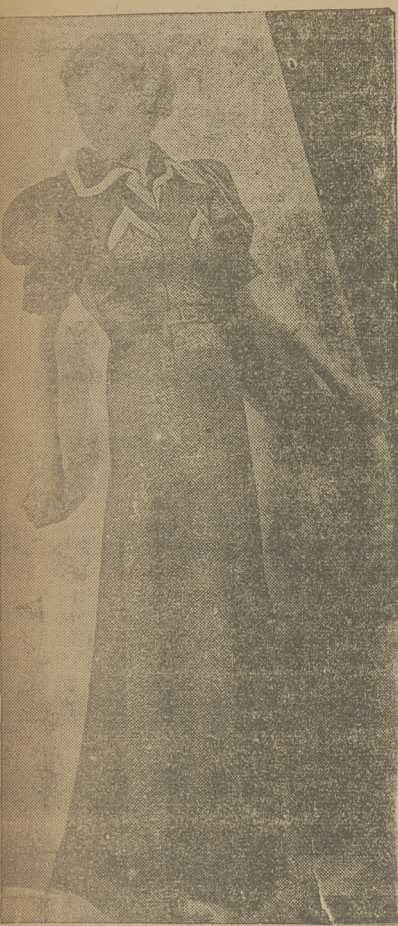
W całym kraju odbywają się uroczyste procesje. W stolicy procesjonalny orszak z królem, przybrany we wspaniałe szaty, udaje się na najbliższe pole. Tu król ujmując pług, zaprzęgnięty w dwa woły i

własnoręcznie kraje pierwszą sibię.

Rolnikowi sjamskiemu nie wolno wcześniej wyjść z robotą w pole, zanim król nie dokonał tego ceremoniału.

W innych ośrodkach kraju w imieniu króla obrzędem tego, odbywającego się z wielką religijną pompą, dokonywuje namiestnik królewski. Po odoraniu pierwszej sibi, stawia się przed wolami miseczki z ziarnem i owocami z ostatnich zbiorów. Z zachowania się zwierząt wysnuwa się wróżby na przyszły rok.

Jeżeli np. woły zjeżdża podany im na miseczkę ryż, to znaczy, że pola ryżowe w przyszłym roku będą pod władzą złych demonów, które wyniszcza zbiory ryżu gładem, powodzią, lub posuchą. Jeden jest na to ratunek, ofiarą przabiegającą sągiewane bóstwa.

SUKNIA WIECZOROWA

Taka suknie wieczorową lubi dzisiejsza młodzież, suknie z niebieskiego Cloque przybrana różowym sztyfem na bardzo skromny i pojedynczy fason — tworzący ostry kontrast do dawnej mody o głębokich wycięciach.

TURNIEJ BOKSERSKI WARTY

Kierownictwo sekcji bokserskiej poznańskiej Warty rozpoczęło już przygotowania do wielkiego międzynarodowego turnieju bokserskiego, wyznaczonego na dzień 21 listopada.

W ramach tego turnieju dojdzie do sensacyjnego rewanżu między mistrzem Europy Niemcem Nürnbergem a Kajnarzem, który jak wiadomo przegrał z Niemcem w ubiegłym tygodniu w pierwszej rundzie przez k. o.

Poza tym ważną rolę w turnieju dwaj mistrzowie Olimpiady w wagach średniej i półciężkiej Despeaux i Michelot, Despeaux zmierzy się prawdopodobnie z mistrzem Europy Chmielewskim. Sensacyjny pojedynek dwóch najlepszych pięściarzy w Europie w wadze średniej budzi kolosalne zainteresowanie.

Ciekawie zapowiada się również walka Michelota z Szymurą. Jako trzeci Francuz zaproszony został Trütz (w. półśrednia), który na Olimpiadzie zdobył brązowy medal.

DRUGIE ZWYCIĘSTWO ZAPASNIKÓW WARSZAWSKICH

Zapaśnicza reprezentacja Warszawy rozegrała w Bartenstein spotkanie towarzyskie z drużyną kombinowaną, w skład której weszli zawodnicy Królewca, Bartensteina i Heilsberga. Mecz przyniósł wysokie zwycięstwo drużynie warszawskiej w stosunku 15:5. Spotkanie powyższe wywołało duże zainteresowanie.

MECZE LIGOWE W NIEDZIELĘ

W niedzielę nadchodzącą rozegrane zostaną trzy spotkania piłkarskie o mistrzostwo Ligi państwowej, a mianowicie:

- w Łodzi ŁKS — Wisła
- w Krakowie Warszawianka — Garbarnia
- we Lwowie Pogoń — Cracovia.

DWÓCH POLAKÓW ZAMIERZA PRZEPLYNĄĆ NA ŁODZI ATLANTYK

W stadium przygotowań znajduje się wyprawa dwóch młodych mieszkańców Chojnic przez Atlantyk do Ameryki na łodzi żaglowej. Śmiały sportowiec chojnicki pragnie przez morze Bałtyckie, morze Niemieckie, ocean Atlantycki dotrzeć do Nowego Jorku. Łódź, na której młodzi śmiałowie zamierzają przebyć trasę, wynosząca 18.600 km ma długość 7 metrów, szerokość 1.70 m., głębokość 1.10 m. Powierzchnia ożaglowania łodzi wynosi 12 m. kw. Łódź posiada dwa maszty, pomieszczenie dla 2 ludzi załogi i 250 kg ładunku. Żeglarze chojnicki wypłynęliby z Gdyni, LMiK w Chojnicach już zainteresowała się sprawą projektu młodych żeglarzy.

DZIAŁACZ SPORTOWY PRZEGRĄ PROCES O ZNISZCZANIE

H. Rembalski i Elfrida Książkova z Katowic odpowiadali przed Sądem okręgowym w Katowicach za zniszczenie b. prezesa Związku dziennikarzy sportowych, Mikuły. Oskarżyciel prywatny czuł się dotkniętym zeznaniami oskarżonych, złożonymi w pewnej sprawie przed prokuratorem, którą później umorzono.

Sąd grodzki w Katowicach uwolnił Rembalskiego i Książkova, stojąc na stanowisku, że zeznanie świadków przed władzami nie mogą uchodzić za zniszczenie. Od wyroku tego Mikuła zrobił odwołanie, lecz Sąd okręgowy w Katowicach na onegdajszym rozprawie zatwierdził wyrok pierwszej instancji.

ZAKOŃCZENIE SEZONU LETNIEGO U MOTOCYKLISTÓW

W dniu 17 bm. (niedziela) odbędzie się uroczyste zamknięcie sezonu letniego w Klubie

Do rejestru spółdzielni 47 Tarnowskie-Góry wpisano dnia 21 września 1936 r. przy firmie Spółka (wyrobu cegieł) Zgoda spółka zapisana z ograniczoną odpowiedzialnością w Kozłowej-Górze, że spółdzielnię wykreślono po ukończeniu likwidacji na wniosek likwidatora.

SĄD OKRĘGOWY W KATOWICACH

4454

KINO „E D E N“

Dzieje powstania wielkich fortun

„Płynne złoto”

w rol. gł.

IRENA DUNNE, RAUDOLPH SCOTT i DOROTA LAMOUR

Pocz. I seansu 17.30 w niedzielę o g. 15.30

PRZYPOMINAMY P.T. ODBIORCOM,

że przy zmianie mieszkania, chcąc korzystać w dalszym ciągu z taryfy blokowej należy podpisać nową deklarację.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S. A.

motocyklowym Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu według poniższego programu: godz. 10 rano zbiórka przed lokalem klubowym w Sosnowcu przy ul. Piłsudskiego 8, godz. 10.30 — odjazd na krótką wycieczkę z defiladą przez miasto, godz. 13 wspólny obiad w salach Savoy'u, podczas którego rozdane będą dyplomy i plakiety za wyczyny całoroczne.

Zarząd KMZD przypomina swoim członkom o obowiązku uczestniczenia w tej uroczystości klubowej oraz zaprasza pp. motocyklistów niezrzeszonych do wspólnego zakolefzenia sezonu.

AKS — CYNKOWNIA

W nadchodzącą niedzielę AKS Niwka rozegra zawody o mistrzostwo kl. A z TS Cynkownia Będzin. Zawody powyższe odbędą się na stadionie PMS w Nivce o godz. 15; przedmecz rezerw o godz. 13.

Reklama jest dźwignią handlu!

Clara Gable i Myrna Loy — wystąpią w filmie „Parnell”. Realizował twórcę „Bocznej Ulicy” John M. Stahl.

KURZ ULICZNY, zawierający pył węglowy, działa szkodliwie na garderobę, niszczy ją i plami. Należy więc często i koniecznie odświeżać ją.

PRALNIA CHEMICZNA i FARBIARNIA

„ZNICZ”

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 70 1959

KINO-TEATR „PATRIA”
L. Marcinkowski i Ska w Sosnowcu dawn. Kino Palace

Marta EGGERTH i Jan KIEPURA
pierwszy raz razem w filmie osnutym na tle opery Pucciniego
„CYGANERIA”

DRUGIE OGIOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAZ
HURTOWA i detaliczna sprzedaż **SWIEC na GROBY** w Składzie Materiałów Aptecznych i Farb
J. Jagiełłowicz i S-ka
5-go Maja 7. 4339

Cocker-spaniel (suczka) biało-brązowy, 8 miesięczny, rasowy do sprzedania. Tel. 68-324.

LOKALE
4 POKOJE z kuchnią z wygodną III p. do wynajęcia od 1 listopada. Sosnowiec, 3 Maja 29 (naprzeciwko Izby Przem.-Handl.) 4484

2 POKOJE i kuchnia z wygodną do wynajęcia od 1 XI. Piłsudskiego 120. 4459

Różne
SLUŻĄCE z dobrymi świadectwami stale polecamy. — Bezpłatnie przyjmujemy zgłoszenia wolnych mieszkań. Sosnowiec, Maja 1. Biuro Złoteń „ORZ”. 4481

SZYLDY szklane, litery metalowe i drewniane złoczone srebrzone i emalowane, wszelkie napisy — wykonujemy

Bolesław Jazdzyk Sosnowiec, Legionów 21 (Wawel). 4474

POMNIKI i rzeźby artystyczne i dużym wyborze oraz wszelkie wyroby nowe polecamy **„WIKTORIA”** — Dąbrowa, ul. Król. Jadwigi 46. — Telefon 68-436. 25-letnia gwarancja! 2953

UZDROWISKA
BYSTRA ŚL. pensjonat leczniczy Dr Szarewskiego. Przypięte położenie. Kuchnia wykwinna. Prospekt na żądanie. 3682

Dziś! Dziś!
MARTA EGGERTH
Śpiewa i czaruje w filmie
BLOND CARMEN
przemiała, tryskająca humorem i dowcipem komedia.
Przy udziale:
Leo Slezaka, Idy Wüst i inn.
Początek o godz. 17.30

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4. Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073

Redakcja naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7. Reklamów redakcja nie zwraca.

Redakcja „Kurjera Zachodniego”

Ogłoszenia Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm: w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie niejsza Administracja nie odpowiada.

BĘDZIN, Malachowskiego 7, tel. 7.15.91. — DĄBROWA, Krótka 13. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego — KIELCE, Sienkiewicza 45. — ŁĄŻY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Ordaszeńskiego. — SIŁCZ, Księgarnia W. Bągińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZAKOWICE, kiosk p. Krup. — ZAKŁ. Fr. Cacoń. — MYŚKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA, rynek, Jaworski. — CZELADZ, wieczorkowa, Staszica 27, KAZIMIEK — PORĄBKA, ul. Wiejska 15, Leon Mączka.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w tygodniu kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 15 zł.
10 drobnych ogł. 7 zł.
5 drobnych ogł. 4 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5